

WIELKOPOLSKI

Rok XVI
Wydanie AB
Poznań
środa, 31 sierpnia 1960
Cena 50 gr
Nr 208 (5156)

Dziś o godz. 19-tej wielki wiec na Placu Wolności

Jak już podawaliśmy, dziś o godz. 19 na Placu Wolności odbędzie się wielki wiec antywojenny mieszkańców Poznania, z okazji XXI rocznicy napadów Niemiec hitlerowskich na Polskę. Organizator wiecu – Miejski Komitet Frontu Jedności Narodu wzywa poznaniaków do masowego w nim udziału, celem zmanifestowania niezłomnej woli pokoju i zdecydowanego poparcia dla pokojowej polityki rządu PRL i państw naszego obozu.

W czasie wiecu przemówi do zebranych pierwszy sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR – Jan Szydłak. Następnie przy odgłosach werbli i huków salutowania armatnich odczytany zostanie apel poległych.

Na wiec przybędą wszystkie organizacje i stowarzyszenia ze sztandarami, które następnie udadzą się na Cytadę, gdzie złożone zostaną wieńce na grobach bohaterów radzieckich i polskich, poległych w walce z hitlerizmem. (fb)

Miły uśmiech na twarzach i naręcza kwiałów mówią, że powitanie w Poznaniu gości chińskich z ministrem kultury ChRL Szen Jen-pin'em na czele (pierwszy z lewej) było serdeczne. Fot. — K. Przychodzki

Serdeczne powitanie delegacji ChRL w Poznaniu

Do Poznania przybyła wczoraj delegacja kulturalna Chińskiej Republiki Ludowej. Na jej czele stoi minister i prezes Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaźni Chińsko-Polskiej Szen Jen-pin. W skład jej wchodzi: kierownik Wydziału Propagandy Komitetu KPCh w Kuantungu — Wang Kuan, dyrektor gabinetu ministra kultury — Hua In-szen, sekretarz generalny Związku Plastyków — Hua Dziun-wu oraz redaktor pisma „Sztuka Filmowa” — Meng Kuang-chun.

O godzinie pierwszej na granicy województwa poznańskiego witali delegację chińską wiceprzewodniczący Prezydium WRN — Tadeusz Kwasiński, prezes Oddziału Wojewódzkiego Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Chińskiej — prof. inż. Teobald Olejnik, kierownik Wydziału Kultury Prezydium WRN — Izidor Orthon oraz kierownictwo partyjne powiatu kolskiego.

O godz. 15 w Poznaniu delegację wielkiego narodu chińskiego serdecznym przemówieniem powitał sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR — Stefan Olszowski oraz wiceprzewodniczący Prezydium Rady Narodowej m. Poznania — Edward Krzymień, sekretarz Komitetu Miejskiego PZPR — Aleksander Anholcer, prof. dr Stanisław Waschko z ramienia TPPCh.

Po krótkim odpoczynku gości chińscy zwiedzili Ratusz, Muzeum Instrumentów Muzycznych i palmiarnię. Wieczorem byli obecni na wielkim koncercie Chóru Chłopińskiego i Męskiego pod dyrekcją Stefana Stulgrosza oraz orkiestry Filharmonii. (jk)

Oredzie Eisenhowera do olimpijczyków

Prezydent Eisenhower wystosował oredzie do uczestników igrzysk olimpijskich w Rzymie. W oredziu tym prezydent Stanów Zjednoczonych stwierdza, że wielkim sukcesem igrzysk olimpijskich będzie osiągnięcie większego zrozumienia między narodami, co z zadowoleniem zostanie przyjęte przez cały świat. Oredzie Eisenhowera adresowane było do przewodniczącego Komitetu Olimpijskiego, Avery Brundage. (PAP)

Pomnik Czynu Powstańczego w Piekarach Śl.

W związku z obchodami 40 rocznicy 2 Powstania Śląskiego, w Piekarach Śląskich odbyła się uroczystość odsłonięcia Pomnika Czynu Powstańczego, ufundowanego przez społeczeństwo tej miejscowości. Uroczystość zgromadziła blisko 10 tys. osób — weteranów powstań śląskich, mieszkańców miasta, żołnierzy, harcerzy, członków organizacji młodzieżowych.

Odsłonięcia pomnika dokonał wiceprzewodniczący Prezydium WRN w Katowicach płk. Jerzy Ziętek.

Pomnik Czynu Powstańczego przedstawia się imponująco. Na wysokim postumencie wznosi się wykuta w czarnym marmurze urna symbolizująca plebiscyt śląski wywołany przez powstańców. Na wszystkich 4 ścianach urny widnieją emblematy: krzyż Virtuti Militari, krzyż powstańczy, tarcza grunwaldzka i flaga narodowa. Niżej napis: „Poległym w walce o spójność i narodowe wyzwolenie”. (PAP)

320 tys. osób na czasach FWP

Wprawdzie we wrześniu wiele osób wybiera się jeszcze na urlop, lecz największe nasilenie wyjazdów na wczasy letnie, mamy już poza sobą. W ciągu 3 miesięcy — od czerwca do końca sierpnia — na czasach FWP wypoczywało ogółem ok. 320 tys. związków oraz ich rodziny. W porównaniu z tym samym okresem ub. roku stanowi to wzrost o blisko 30 tys. osób.

We wrześniu, który według przewidywań PIHM-u ma być słoneczny i ciepły, czynne będą wszystkie pensjonaty FWP w górach, a w pierwszej połowie miesiąca — także większość ośrodków nadmorskich. Na cały miesiąc przygotowano ogółem 50 tys. skierowań. Otrzymać je można bez trudu w wojewódzkich biurach FWP. (PAP)

52 nowe szkoły podstawowe w województwie poznańskim

W dniu wczorajszym przy udziale władz wojewódzkich, powiatowych i gromadzkich w Siedlisku (pow. Trzebiatka) została oddana do użytku piąta z kolei w tym roku nowa szkoła podstawowa. Ufundowała ją jako pomnik Tyśiąclecia Zjednoczenie Przedsiębiorstw Budownictwa Terenowego. W sobotę nastąpi przekazanie szkoły w Gizałkach (pow. Pleszew), a w niedzielę w Jabłonie (pow. Wolsztyn).

We wrześniu jeszcze podwoje swoje otworzą szkoły — pomniki: w Starej Krobi (pow. Gostyń), w Czempiniu

Jutro do szkoły

Dzisiaj ostatni dzień wakacji. Ruch w księgarniach i sklepach z przyborami szkolnymi osiągnął szczyt. Dzieci widoczne na zdjęciu pójdą jutro po raz pierwszy do szkoły. Ogłądają elementarz. (CAF — fot. Matuszewski)

Nowe miłe niespodzianki

Sukces florecistów

Wczoraj kolejny polski pięściarz Paździor (waga lekka) zakwalifikował się do dalszych walk; spotka się on następnie z Niemcem Lampio. Nadzwyczaj świetnie spisali się floreciści, z których dwóch doszło do półfinałów, a Wojda — do finału. Trzeci w pływaniu ustanowił rekord krajowy, Fornalczyk zajął 10 miejsce wśród najlepszych szosowców świata. Od dzisiaj — nowe emocje. Olimpijskie zawody rozpoczynają lekkoatleci. Oto relacja z dnia wczorajszego.

„SPACEREK” PAZDZIORA

Śpośród bokserów polskich wystąpił wczoraj nasz reprezentant w wadze lekkiej, Paździor. Jego przeciwnikiem był bokser z Iraku, Abdul Karim. Już od początku walki, Karim zaprezentował się, jako zawodnik o bardzo słabym wyszkoleniu technicznym. Szedł uparcie do przodu, nie potrafił jednak zadać ciosu. Paździor operował lewym prostym, często demonstrując wysokiej klasy serię z obu rąk. Również w następnych dwóch rundach Paździor nie wdawał się w biatykę, walczył bardzo spokojnie i wygrał spotkanie bardzo wysoko. Sędziowie punktowali: 60:55, 60:54, 60:57, 60:55, 60:53.

DZISIAJ WALCZA...

Dzisiaj popołudniową serię walk bokerskich rozpocznie pojedynek Polaka, Walaska z Davielem (Australia). Ponadto w pierwszej serii walczyć będzie Adamski z Suzuki (Japonia). W serii wieczornej wystąpi Drogosz w pojedynku z Yavarkandj (Iran). W przedostatnim spotkaniu wystąpi — Jędrzejewski, spotykając się z bokserem południowej Afryki — Bekherem.

KAPITONOW — NAJLEPIEJ

Szosowy indywidualny wyścig kolarski (175,38 km) przy

niósł zwycięstwo znanemu u nas kolarzowi radzieckiemu — Kapitonowowi. W pierwszej dziesiątce nie było żadnego z doskonałych kolarzy niemieckich. Oto wyniki: 1. Kapitonow ZSRR, 2. Trape Włochy — 4:20.37,0, 3. van den Berghen Belgia, 4. Mielichow ZSRR, 5. Cosma Rumunia, 6. Behey Belgia, 10. FORMALCZYK Polska — 4:20.57,0.

REKORD TRACZA

Startujący w trzecim przedbiegu w wyścigu 400 m st. dowolnym, reprezentant Polski, Jerzy Tracz, zajął trzecie miejsce, uzyskując czas 4.38,6 min. Wynik ten jest nowym rekordem Polski, lepszym od poprzedniego, który należał do Gremłowskiego, o 1,2 sek. — Przedbieg ten wygrał Anglik, Black, ustanawiając nowy rekord Europy z wynikiem — 4.21,9. Tracz do finału się nie zakwalifikował.

WOJDA W FINALE

Do finałów turnieju olimpijskiego we florecie mężczyzn zakwalifikował się tylko jeden reprezentant Polski, Witold Wojda. Dwaj pozostali — Parulski i Różycki zostali wyeliminowani, po barażach.

Mała grupa polskich zawodników i działaczy, którzy obserwowali półfinałowe pojedynki florecistów, miała dużo emocji. Wszyscy byli niezwykle podenerwowani, ale chyba najbardziej prezes PZS — Kulesza. Kiedy Wojda zadał decydujące trafienie w ostatniej swej walce prezes Kulesza odetchnął: „Tego się nie spodziewałem. Liczyłem, że może dwóch naszych zawodników znajdzie się w półfinale. Ale żeby aż w finale, to chyba za duże szczęście”.

DRUGI ZŁOTY MEDAL

Finał skoków z wieży w konkurencji kobiet zakończył się ponownym sukcesem zawodniczki niemieckiej — Ingrid Kraemer. Niemka, która w sobotę zwyciężyła w skokach z trampoliny, jako pierwsza kobieta na XVII Igrzyskach — zdobyła dwa złote medale w konkurencjach indywidualnych. Pierwsza szóstka — 1. Kraemer (Niemcy) — 91,28, 2. Pope (USA) — 88,94, 3. Krutowa (ZSRR) — 86,99, 4. Irwin (USA) — 83,59, 5. Gorochovszkaja (ZSRR) — 83,03, 6. Thomas (W. Brytania) — 82,81.

HOKEJ NA TRAWIE

GRUPA „A”		
India — Holandia	4:1	
GRUPA „B”		
Australia — Japonia	8:1 (6:1)	
1. Pakistan	2	4 11:0
2. Australia	2	2 8:4
3. POLSKA	2	2 2:9
4. Japonia	2	0 2:10
GRUPA „D”		
W. Brytania — Belgia	1:1	

PORAŻKA I REMIS

W trzeciej rundzie turnieju zapasniczego w stylu klasycznym w wadze ciężkiej Polak Sosnowski zremisował z Kassa bówem Bułgaria, w wadze półciężkiej. Smoliński przegrał na punkty z Kisem Turcja.

NADAL 7 MIEJSCA

Wczoraj rozegrano przedostatnią konkurencję pięcioboju — pływanie (300 m. st. dowol.). Oto wyniki. Indywidualnie: 1. Balez (Węgry) — 3:45,7, 2. Nowikow (ZSRR) — 3:53,9, 3. Daniels (USA) — 3:57,3, 5. Paskiewicz (Polska)

(Dokończenie na str. 6)

Polsko-amerykańskie seminarium geograficzne

Dwunastu amerykańskich uczonych — uczestników Międzynarodowego Kongresu Geograficznego, który zakończył się niedawno w Sztokholmie — przybyło obecnie do Polski, aby wziąć udział w wspólnym z naszymi geografami seminarium naukowym. Seminarium to zorganizowane zostało przez Instytut Geografii Polskiej Akademii Nauk w ramach akcji UNESCO pod nazwą „Wschód-Zachód”. Jego celem jest przedstawienie i przedyskutowanie do roku nauk geograficznych USA i Polski, głównie w zakresie metodologii. Wśród gości znajdują się dwaj czołowi geografowie USA: prof. R. Hartshorn i prof. E. Espenshade. (PAP)

Redaktor naczelny — Leonard Wachalski, zastępca redaktora naczelnego i kierownik działu publicystyki — Eugeniusz Kitzmann, sekretarz redakcji — Marian Fiejslerowicz i Wiesław Porzycki, kierownicy działów: miejskiego — Eugeniusz Cofta, sportowego — Tadeusz Kaczmarek, terenowego — Józef Pieprzyk.

Delektacja serwisu informacyjno-politycznego do druku przygotował Mieczysław Haliński.

Nasza szkoła a religia

MAMY w tej chwili blisko 3.000 szkół, w których nie ma nauki religii, z których dzieci wierzzące chodzą na lekcje religii do punktów katechetycznych, istniejących przy parafiach. O tych szkołach mówimy, że są w pełni i konsekwentnie świecczo-nc. Jakże są pedagogiczne skutki tej laicyzacji?

Z punktu widzenia czysto pedagogicznego przeniesienie nauki religii z budynku szkolnego do punktu katechetycznego (do czego się zmierza na obecnym etapie laicyzacji o-

światy) nie oznacza jakiejś radykalnej zmiany, niczego definitywnie i automatycznie nie zafatwa i niczego automatycznie nie zastępuje.

Bo przecież nikt nie stawia przeszkód dzieciom wierzącym w pobieraniu nauk religijnych w punktach katechetycznych, prowadzonych przez Kościół, nikt nie ogranicza rozmiarów wychowania religijnego, udzielanego przez rodziców w domu. Jeśli więc ktoś upatruje w pełnej laicyzacji szkoły środka mającego, rzekomo, stworzyć monopol wpływów materialistycznych na dzieci i młodzież, ten się bardzo myli, niezależnie od tego czy sam pragnie, czy obawia się takiego „monopolu”.

SKUTKI PRZENIESIENIA

Skutki pedagogiczne przeniesienia religii ze szkoły do punktów katechetycznych są częściowe i tylko drugorzędne, gdyż nie istotnego się nie zmienia: programy wszystkich przedmiotów świeckich, pozostają, jak były, konsekwentnie racjonalistyczne i materialistyczne, dziecko wierzące otrzymuje jak otrzymywałoby nauki religijne w punkcie katechetycznym i w rodzinie. Jeśli między duchem i treścią nauk przedmiotów świeckich, a nauką religii istniała sprzeczność, budząca rozdział w umyśle dziecka, to ta sprzeczność nie znika i nie maleje, gdyż to, czego się uczy w szkole jest nadal różne od tego czego się dowiadyuje w punkcie katechetycznym, czy w kościele. Jedyną korzyścią jest to, że te dwie sprzeczne prawdy i dwie rozmaite nauki nie są udzielane dziecku w tym samym budynku i w tej samej klasie, pod auspicjami tej samej szkoły. Ze obecnie następuje wyraźne

rozgraniczenie „prawdy szkolnej” i „prawdy Kościoła”, czyli że w umyśle dziecka jasniejsze układa się różnica tego, co należy do nauki i tego, co należy do religii. Jest to zmiana ważna, gdyż, choć nie likwiduje dualizmu prawd (szkolnej i kościelnej), to przynajmniej ułatwia uniknięcie mętkliwu w utożsamianiu różnych źródeł i różnego charakteru, tych dwóch sprzecznych prawd.

Drugi skutek pedagogiczny wydzielenia nauki religii z terenu szkoły polega na tym że likwiduje się okazje do ujawniania się i stwierdzania przedwczesnych różnic światopoglądowych wśród dzieci („my wierzymy, a on nie wierzy”), które często prowadziły do aktów nietolerancji i dyskryminowania „bezbożników” przez dzieci chodzące na lekcje religii i na odwrót. W samej treści wychowania otrzyszywanego przez dziecko wraz z przeniesieniem nauki religii nie właściwie nie ulega zmianie — szkoła wychowuje go w duchu racjonalizmu i materializmu, jak przedtem, Kościół uczy go religii i wdraża do praktyk religijnych — również jak przedtem.

Sądzę, że bardzo często, zarówno zwolennicy, jak i przeciwnicy świeckości szkoły nie widzą tego, iż postulat przeniesienia religii ze szkoły do punktów katechetycznych jest przede wszystkim problemem, dyktowanym zasadą pełnego rozdziału Państwa i Kościoła, a dopiero na drugim planie pedagogicznym — wynikającym z zasad i założeń pedagogiki socjalistycznej. Stąd błędnie rozumują ci, którzy wolają, że zeświecczenie szkoły prowadzi do likwidacji, czy ograniczenia wychowania religijnego w ogóle, jak też i ci, którzy sądzą, że wraz z przeniesieniem religii poza budynek szkolny powstają automatyczne warunki do wy-

chowiania dzieci i młodzieży na „stuprocentowych” materialistów i racjonalistów.

PEDAGOGIKA SOCJALISTYCZNA, A RELIGIA

To, co powiedziałem przed chwilą nie oznacza, że z punktu widzenia pedagogiki socjalistycznej kształtowanie podstaw naukowego i materialistycznego poglądu na świat nie jest podstawowym i ważnym zadaniem wychowania. Wynika z tego tylko to, że samo przeniesienie nauki religii poza budynek szkolny, nie oznacza wcale, iż postulat kształtowania naukowego poglądu na świat będzie lepiej, szybciej czy wszechstronnie realizowany.

Szkoła nie bierze żadnego udziału w organizowaniu życia religijnego uczniów, nie ocenia ich ani za to, że uczestniczą, ani za to, że nie uczestniczą w pozaszkolnych praktykach religijnych, nie faworyzuje tych, którzy nie wierzą, ani nie dyskryminuje tych, którzy wierzą, pod warunkiem, że ich życie religijne toczy się poza terenem szkoły, w godzinach wolnych od zajęć szkolnych. Tak jak w całym państwie nie ma podziału obywateli na wierzących i niewierzących, tak też na terenie szkoły taki podział ani wśród uczniów, ani wśród nauczycieli jest niedopuszczalny.

Tendencja wychowawcza naszej szkoły jest od 15 lat racjonalistyczna i materialistyczna — i tego pedagogika socjalistyczna nie ukrywa. Jednak, podsuwając młodzieży jak najwięcej elementów racjonalizmu i materialistycznej wiedzy o świecie, ucząc ją wyjaśniać świat naukowo, wdrażając do logicznego i krytycznego myślenia — szkoła świecka nie dekretuje i nie narzuca światopoglądu swym wychowankom, nie zmusza do przyjęcia materializmu i jak widzieliśmy wyżej, nie zakazuje wyznawania innego świa-

topoglądu. Szkoła proponuje, przekazuje i podsuwa materiał i argumenty do stworzenia naukowego, materialistycznego światopoglądu, jednak ostateczną decyzję i wybór pozostawia każdemu uczniowi oddzielnie. Nie wyrzekając się więc wyraźnej tendencji światopoglądowej, podejmując przez treść nauki pośrednio dyskusję z religią, popierając i starając się rozwijać w umyśle wychowanka to wszystko, co sprzyja przebudowie światopoglądu na podstawie racjonalistycznej, nasza szkoła świecka nie czyni jednak swym celem zburzenia wierzeń religijnych, ale zakłada nie podstaw naukowego światopoglądu. Stopniowe kurczenie się wpływów religijnych staje się w ten sposób nie celem, lecz skutkiem dobrej pracy wychowawczej, skutecznego zaszczerpienia racjonalistycznych podstaw i przekonań.

LAICYZACJA, KTÓREJ CHCEMY — I KTÓREJ NIE CHCEMY

Na zakończenie tych wyjaśnień chcę wskazać jeszcze jeden dowód na to, że polska szkoła socjalistyczna nie czyni swym celem zwalczanie religii za wszelką cenę, per fas et nefas, choć zmierza i będzie zmierzać do tego, aby w maksymalnie możliwym stopniu racjonalizować myślenie i odczuwanie ludzi. Chodzi mi tutaj o to, że gdyby głównym celem naszego wychowania był negatywny cel wyparcia religii z umysłu ludzi, wówczas popieralibyśmy i życzylibyśmy sobie wszelkiej laicyzacji, wszelkich postaci zubożenia religijnego. Tak nie jest. Chcemy i walczymy wyłącznie o taką laicyzację postawy życiowej i intelektualnej człowieka, która wzbogaca, unowocześnia i poszerza jego hierarchię wartości, która zwielaokrotnia jego aktywność społeczną, która dynamizuje całe jego życie i całą działalność.

Tylko taki postęp racjonalizacji i laicyzacji myślenia ludzi jest pożądany, w którym jedna, religijna hierarchia wartości stopniowo i w różnym zakresie u różnych ludzi ulega przebudowie i zmianie przez nowe wartości i nowe sądy — racjonalistyczne, socjalistyczne. Wiemy bowiem dobrze, że nie burzy się tego co się pragnie zastąpić — że umysł i dusza ludzka wymagają ostrożności i delikatności w przebudowie, jak rekonstrukcja arcyennych, starych zabytków architektonicznych. I dlatego nasza polska, świecka szkoła socjalistyczna nie uznaje środków gwałtownych, nieobliczalnych, uważa proces przemian światopoglądowych w życiu jednostki za długotrwały i nigdy właściwie się niekończący, choć ewoluujący jak świat cały, jak cała rzeczywistość stopniowo i nieubłaganie w kierunku nowym, nowoczesniejszych form istnienia i kształtu myślenia ludzkiego.

Taki jest sens laicyzacji oświaty w Polsce, która dokonuje się i będzie się dokonywać jako przejaw ewilizacji procesu historycznego.

Mikołaj Kozakiewicz
Za „Życiem Warszawy”

Na szczęście bez ofiar Katastrofa pociągu pod Nasielskiem

W poniedziałek około godz. 14 maszynista pociągu osobowego Warszawa — Olsztyn dojeżdżając do stacji Nasielsk z przerażeniem stwierdził, że na szynach stoi opuszczony wózek roboczy. Natychmiast uruchomił hamulce, jednakże rozpędzony parowóz nie zdążył się już zatrzymać przed przeszkodą. W wyniku zderzenia lokomotywa wyskoczyła z szyn i zaryła się aż po osie w piasek. Wykoleiły się także 3 wagony.

Szczęśliwym zbiegiem okoliczności żaden z pasażerów nie odniósł nawet najmniejszych obrażeń. (PAP)

Poznańscy energetycy czczą swoje święto

Zamiast zabawy — pomoc dla powodzian

30 bm., w przeddzień święta energetyków, w Zakładach Energetycznych Okręgu Zachodniego w Poznaniu odbyła się akademii. Okolicznościowy referat wygłosił dyrektor ZEOZ — inż. Lechosław Gruszczyński, który omówił osiągnięcia naszej energetyki i zadania jakie przed nią stoją w planie 5-letnim. Z kolei dyrektor odczytał list ministra górnictwa i energetyki — inż. Jana Mitregi.

Wzruszającym momentem było wręczenie 29 emerytom książeczek PKO z wkładami:

Z kroniki sądowej

Kierownictwo zakładu na ławie oskarżonych

Niemal całe kierownictwo zakładu na ławie oskarżonych — to dość niecodzienny fakt. Zdarzył się jednak w Stęszewie (pow. Poznań), gdzie znajdowała się placówka p. n. Zakład Budowlano-Remontowy PGR. Jego obaj kierownicy (jeden był z zawodu... kowalem) i magazynierzy, a ponadto trzech księgowych oraz majster budowlany zasiadają wkrótce na ławie oskarżonych.

Z aktu oskarżenia wynika, że w zakładzie działa się rzeczy dziwne i ciekawe. Placówka rozpoczęła swoją działalność bez ustalenia rzeczywistego stanu posiadania! Przejmowanie magazynów odbywało się bez... inventur. Budulec „przechowywano” pod gołym niebem. W dokumentacji panował zaś straszliwy chaos, przy czym wiele dowodów było fikcyjnych. Nic dziwnego, że w tej sytuacji nie brakowało kradzieży i innych nadużyć. Inventura w 1958 r. wykazała na przykład 100 tys. zł manka i 47 tys. zł superaty, zaś z rozliczenia tylko za okres I półrocza br. wynika 176 tys. zł niedoboru i 109 tys. zł superaty. (ak)

W „Koziołkach” 13 x 13 tys. złotych

W 172 Poznańskiej Grze Liczbowej „Koziołki” nie stwierdzono żadnego kuponu z pięcioma trafnymi zakreśleniami. Zgodnie z postanowieniami § 25 Regulaminu Poznańskiej Gry Liczbowej „Koziołki”, fundusz, przypadający na wygrane I stopnia rozdzielony zostaje na stopnie niższe, tj. na wygrane: II, III i IV stopnia:

Ustalono 13 wygranych z czterema trafieniami po 13.105,— zł; 1.084 wygranych z trzema trafieniami po 157,— zł; 18.093 wygranych z dwoma trafieniami po 12,— zł.

Wygrane z czterema trafieniami wypłaca PKO w Poznaniu od dnia 2 września 1960 roku. Pozostałe wygrane wypłaca kolektury, przyjmując kupony 1 to:

w Poznaniu od dnia 31 sierpnia br., a na terenie woj. poznańskiego — od dnia 2 września br.

Na wrzesień „Koziołki” ufundowały 39 cennych nagród rzeczowych, z tego 25 nagród na kupony wielozakładowe, w tym 10 premii po 500,— zł na kupony abonamentowe i 14 nagród na kupony jednozakładowe.

Udział w losowaniu nagród rzeczowych biorą wszystkie kupony, złożone na gry w m-cu wrześniu, oprócz wygranych I i II stopnia. Premia 300.000,— zł na wygrane I stopnia w dalszym ciągu czeka na uczestników gry.

Losowanie 173 Poznańskiej Gry Liczbowej „Koziołki” odbędzie się w dniu 4 września 1960 roku o godzinie 12 w Poznaniu na Starym Rynku.

pieniężnymi. Odznaki racjonalizatora produkcji przypadły w udziale pracownikom Zakładu Remontowego Energetyki: Antoniemu Kubiakowi i inż. Kazimierzowi Grzegorzewskiemu. Dzięki pierwszemu zakładowi, po przystosowaniu maszyn, produkuje części wymienne dotychczas sprowadzane; wnioski drugiego umożliwiły wprowadzenie nowych rodzajów izolacji (ze sztucznych żywic) do maszyn elektrycznych.

Po przemówieniu przedstawiciela KM PZPR — Jerzego Przybylskiego, który m. in. złożył energetykom życzenia, przewodniczący akademii oświadczył, że pieniądze przeznaczone pierwotnie na zabawę i część artystyczną akademii — na wniosek załogi zostały przekazane dla powodzian. (y)

Króliki z Ravensbrueck⁽³⁾

Opracował Kazimierz Leszczyński — ZAP

Publikowany przez nas cykl, zawiera krótki opis historii eksperymentów w Ravensbrueck i zeznania ofiar.

Drukujemy te materiały, kierując się pragnieniem zachowania w pamięci ludzkiej wielkość cierpienia ofiar hitlerizmu.

REDAKCJA

Pierwszą grupę operacji mającą na celu zbadanie skuteczności sulfamidów rozpoczął dr Gebhardt i dr Fischer na 15 więźniach, przywiezionych w tym celu z obozu koncentracyjnego w Sachsenhausen do Ravensbrueck. Przeprowadzili je w trzech seriach w lipcu 1942 r. Według wyjaśnień oskarżonego dr Fischera, złożonych przed prokuratorem amerykańskim w dniu 21 listopada 1945 r. sprawa tego rodzaju eksperymentów, ich cel i technika dokonywania przedstawiały się następująco:

Najpierw omawiano sposób przeprowadzenia eksperymentu i ustalono datę rozpoczęcia serii doświadczeń. O terminie zawiadamiano lekarza obozowego SS w Ravensbrueck i podawano mu liczbę „królików” potrzebną do doświadczeń. Władze obozowe dokonywały wyboru ofiar, a lekarz obozowy badał je czy nadają się do eksperymentów z punktu widzenia medycznego. Sam eksperyment przeprowadzano w ten sposób, że dokonywano nacięcia długości 5—8 cm i 1—1,5 cm głębokości. Do tej rany wciarano mieszanek bakterii, dostarczoną przez Instytut Higieny Waffen SS. Następnie nacięcie zamykano i nakładano opatrunek gipsowy, wypełniony od strony rany watą. Dr Fischer codziennie udawał się z Hohenlychen do Ravensbrueck, aby obserwować postęp wywoływanego sztucznego zakażenia, o czym zdawał sprawozdanie drowi Gebhardtowi. Pierwsze operacje, dokonane na 15 więźniach nie dały oczekiwanego rezultatu i dlatego przerwano je na okres 2 tygodni. W tym czasie dr Gebhardt udał się do Berlina, by złożyć sprawozdanie swym

władzom przełożonym SS. Po powrocie z Berlina oświadczył, iż operacje należy przeprowadzać dalej z tym, że „króliczkami” mają być więźniarki narodowości polskiej z obozu w Ravensbrueck. Od tam doświadczenia zaczęto przeprowadzać na Polkach i to seriami po kilkanaście osób. Ponieważ zakażenia występujące przy pierwszych seriach doświadczeń przeprowadzonych na więźniach z Sachsenhausen nie były typowe dla zakażeń wywoływanych na skutek zranienia w warunkach frontowych, zwrócono się do Instytutu Higieny Waffen SS o radę. Na podstawie korespondencji z tym instytutem i w wyniku konferencji odbytej na ten temat w Hohenlychen postanowiono zmienić doświadczenia o tyle, że oprócz bakterii wkładano do sztucznie wywołanych ran trociny i kawałki szkła, by stworzyć warunki podobne do warunków przy zranieniu na polu bitwy. Przy pierwszej serii doświadczeń z Polkami wkładano do nacięcia na nogach oprócz bakterii trociny drzewne, przy drugiej kawałki tłuczonego szkła a przy trzeciej i trociny, i szkło. W dwa tygodnie po rozpoczęciu tych trzech serii doświadczeń z Polkami przybył do Ravensbrueck naczelny lekarz SS dr Grawit,

by osobiście przekonać się o wynikach doświadczeń. Po wysłuchaniu sprawozdania dra Gebhardta i dra Fischera stwierdził on, że warunki, w jakich przeprowadzane są eksperymenty, nie są podobne do warunków frontowych, a jeśli chodzi o nacinanie na nogach (sztuczne zranienia) to są to „ukaszzenia pche”. Dla osiągnięcia pewniejszych wyników należy zadawać rany, tak jak na froncie, wystrzałami z broni palnej. Tego sposobu zadawania ran jednak nie zastosowano. Zmieniono jedynie techniczny sposób nacinania nóg. Przez podwiązanie nacyży po obu brzegach rany przerywano obieg krwi i przez to stwarzano sytuację podobną do zranienia na froncie. W ten sposób dokonano następnych dwóch serii eksperymentów, przy czym przy pierwszej nie użyto ani trocin ani szkła. We wszystkich wypadkach, kiedy zakażenie osiągnęło pożądany stopień, podawano ofiarom sulfamidów, aby ustalić skuteczność ich działania. Jednak w każdej serii doświadczeń nie dawano sulfamidów dwóm zoperowanym więźniarkom, aby przez porównanie móc lepiej kontrolować działanie stosowanych leków.

Pewną serię doświadczeń dla badań nad zakażeniem tkanek miękkich przepro-

wadzano także przez wprowadzenie czynnika zakaźnego za pomocą strzykawki. Ten rodzaj eksperymentów przeprowadzano w dwojaki sposób. Kilku więźniarkom wstrzykiwano pod skórę podudzia lub do głębszych tkanek pięt zakaźny, powodujący zakażenie miejscowe, wywołujące bolesność, obrzęk, zaczerwienienie skóry, wysoką temperaturę, bóle głowy a nawet halucynacje. Po pewnym czasie stosowano zastrzyki dożylnie i do mięśniowe nowych środków leczniczych celem wypróbowania ich skuteczności przy zwalczaniu sztucznie wywołanego zakażenia. W innych wypadkach stosowano najpierw zastrzyki substancji zakaźnej, które powodowały miejscowe zakażenie, a następnie dokonywano dodatkowo dość dużych nacięć. Po pewnym czasie wstrzykiwano dożylnie i domięśniowo środki lecznicze w celu stwierdzenia ich skuteczności.

Wszystkie te doświadczenia należały do pierwszej grupy eksperymentów mającej na celu ustalenie skuteczności sulfamidów. Drugą grupę eksperymentów rozpoczęto w połowie sierpnia 1942 r. a wykonywano je z przerwami do 16 sierpnia 1943 r. Jak już wspomniano dotyczyły one procesów regeneracji kości, mięśni i nerwów oraz przeszczepiania kości. Operacje mięśniowe polegały na wycianiu części mięśni kończyn dolnych uda i podudzia. Niejednokrotnie usuwano u tej samej ofiary kilka razy coraz większe części mięśni, powodując przez to coraz większe ubytki ciała, osłabienie kończyn i wielkie bóle.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Piła nie skąpi na odbudowę kraju

Spółceństwo miasta Piły wysunęło się na czoło województwa swoimi dobrowolnymi świadczeniami na Społeczny Fundusz Odbudowy Kraju i Stolicy. Plan roczny wykonano już w 82 procentach. Nie ulega wątpliwości, że kierownictwo MK SFOS dołoży dalszych starań, aby utrzymać pierwsze miejsce.

Ofiarność pilan została w pełni uznana. Dotąd miasto otrzymało z SFOS-u 1,3 mln. zł na budowę Ośrodka Zdrowia, 30 tysięcy zł na urządzenie wnętrza Klubu Robotniczego ZNTK, 450 tysięcy zł na budowę dużej auli Liceum Ogólnokształcącego i 408 tysięcy zł na budowę pomnika Stanisława Staszica, którego odsłonięcie nastąpi jesienią tego roku.

Na urządzenie kąpieliska Płotki SFOS już przeznaczył kwotę 291 tysięcy. Ukończenie tej inwestycji nastąpi w roku przyszłym. Z funduszu SFOS-u również przewiduje się ukończenie w r. 1962 stadionu. Nowa biblioteka stanie w Piłach w r. 1964, a tak potrzebna sala gimnastyczna dla szkół podstawowych nr 2 i nr 4 przy ul. Bydgoskiej za 4-5 lat. Termin rozpoczęcia i ukończenia powyższych inwestycji w bardzo dużym stopniu zależy będzie od dalszej ofiarności. (Kc)

W powiecie wągrowieckim najofiarniejszym na Społeczny Fundusz Odbudowy Kraju i Stolicy okazało się Osiedle Wapno. W ciągu 7 miesięcy biejącego roku zapłaciło 90 proc. rocznego planu (18 tysięcy zł). Drugie miejsce zajmie Wągrowiec. Na plan 100.000 zł wpia-

Dziurawa remiza

Ochotnicza Straż Pożarna w Konińku od lat boryka się z brakiem wieży-wspinalni do suszenia węży. Z tego powodu należała konserwacja sprzętu jest niemożliwa.

W lutym br. Komenda Powiatowa Straży Pożarnej w Śremie przystąpiła do stawiania owej wieży przy remizie strażackiej. Wybudowano mur na wysokość 3,5 m i na tym prace zakończono. Wszelkie intensyfikacje w Śremie nie odniosły skutku. Tymczasem mury zaciekają i niszczej, a przez dach woda leje się na samochód strażacki i inny sprzęt...

Czy taka opieka Komendy Powiatowej wpływa mobilizującą na członków straży?

cił do 31 lipca br. 78.900 zł (78 procent rocznego planu). Na trzecim miejscu znalazła się gromada Wapno (72 proc. planu).

Grodzisk Wlkp. w tym roku do 1 sierpnia zebrał na SFOS 37.313 złotych, (na jednego mieszkańca przypada 5,25 zł). Więcej dał Zbąszyń, bo przeciętnie 5,67 zł od mieszkańca, a Nowy Tomyśl trzy razy więcej od Grodziska! (ss)

Krótko

Osiedle mieszkaniowe Berdychowo w Wągrowcu jeszcze w tym roku zostanie zelektryfikowane.

W powiecie wągrowieckim przeszło 320 rolników już w całości zrealizowało plany dostaw zboża.

Na przyjęcie młodzieży

W szkołach podstawowych powiatu rawickiego z nowym rokiem szkolnym uczyć się będzie o 214 dzieci więcej. W związku z tym wzrosnie stopień organizacyjny szkół w Niemarzynie, Słupi Kapitulnej i Dubinie.

Rozmaitości

Tylko 10 proc. brakuje gromadzie Pakosław (pow. rawicki) do pełnej realizacji wpływów na SFBS. Przewiduje się, że zobowiązanie gromady zostanie wykonane o miesiąc wcześniej. (wt)

Na targu w Wągrowcu sprzedaje się mieszanki różnych gatunków grzybów. Jest to niedopuszczalne. Zarządzenie Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej z 17 września 1956 r. mówi, że grzyby, przeznaczony do sprzedaży, powinny być posegregowane według gatunków i oznaczone wyraźnym i czytelnym napisem, określającym gatunek i datę zbioru. — Stoisko winno być również oznaczone imieniem i nazwiskiem oraz adresem sprzedającego.

Na powiatowych zawodach strażackich w Dobieżyńcu (powiat Nowy Tomyśl), pierwsze miejsce w sprawności bojowej uzyskała harcerska służba przeciwpożarowa z Komendy Hufca Harcerskiego w Grodzisku Wlkp. Czysty zysk: uznania i 1.000 zł nagrody. (as)

Uroki wolsztyńskie

Godne zwiedzenia

Wytrawni turyści znają dobrze bogatą w lasy i jeziora ziemię wolsztyńską. 23 jeziora z licznymi kanałami stanowią tu niepowtarzalny, 200-kilometrowy, szlak wodny połączony z Odrą. Ale nie tylko urok zadumanych jezior ściąga do powiatu wolsztyńskiego miłośników krajoznawczych wędrówek. Przeszłość historyczna miast i miasteczek, znaczona ciekawymi zabytkami, podwyższa rangę turystyczną tego malowniczego powiatu.

Rakoniewice np. szczytą się najstarszą przeszłością. Już około XIII wieku stare zapiski wspominają o Rakoniewicach — wsi, przydzielonej Raczonowi za pomoc, udzieloną Bolesławowi Pobożnemu przy zdobywaniu grodów — Zbąszynia i Drezdenka. W połowie XVII wieku Krzysztof Grzymułtowski założył przy wsi miasto pod nazwą Frysztat. Z dawnych czasów zachowały się w Rakoniewicach cztery domki z podcieniami, pochodzące z początku XVIII wieku oraz liczne inne bardzo stare domostwa.

Jadąc z Rakoniewic do Wolsztyna warto zawiadzić o Ro-

starzewo, szczytące się zabytkowym ratuszem i starym muryrowanym wiatrakiem.

Sławne miasto

Wolsztyn, leżący na przesmyku między Jeziorem Wolsztyńskim a Berzyńskim, posiadał prawa miejskie już w roku 1424. Miasto, nawiedzone licznymi pożarami, wyludnione zaraz (w roku 1709 wymarło około 1400 mieszkańców), nie posiada wiele zabytków starej architektury. Najcenniejszym jest kościół parafialny, pochodzący z końca XVIII w.

Do nowych, z wielkim pietyzmem pielęgnowanych tradycji Wolsztyna, należy Muzeum dr Roberta Kocho — odkrywcy prątki gruzicy, dom sławnego rzeźbiarza międzywojennego dwudziestolecia — Marcina Rożka, zamordowanego w Dachau; ulica Michała Drzymały, nieugiętego chłopca wolsztyńskiego, co to sprytnie ominął twarde zarządzenia hakatystów oraz jeden z najpiękniejszych w Wielkopolsce — cmentarz i pomnik żołnierzy radzieckich.

Lasy i jeziora

Z Wolsztyna prowadzi kilka malowniczych szlaków tu rystycznych. Na południowy zachód od miasta, nad Kanałem Obrzańskim leży wieś Obrza z pięknym kościołem cysterskim, wzniesionym w XVIII wieku. Obok kościoła stoją budynki klasztorne również z tego samego okresu. Na południowy wschód od Wolsztyna ciągnie się od Przemętu do Kaszczora, Brenna i Zaborowca piękny łańcuch jezior o zalesionych brzegach. Na Jeziorze Przemęckim znajduje się słynna „wyspa konwaliowa”, będąca rezerwatem przyrody.

Piękno Wolsztyna i jego okolicy dało asumpt poczynaniom Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, idącym w kierunku rozwoju turystyki i czasów. W bieżącym roku z nadwyżki budżetu terenowego przeznaczono 800 tys. zł na rozpoczęcie prac przy odbudowie wypalonego w czasie wojny pałacu, znajdującego się w jednym z najpiękniejszych parków wielkopolskich, tuż nad Jeziorem Wolsztyńskim. Na jednym z dębów tego parku można podziwiać wyrzeźbione w konarze żywego drzewa — fauny leśne. Jest to pierwsza praca młodego jeszcze wówczas Marcina Rożka. Park posiada ciekawą drzewostan. Między innymi rzadkie w Europie „drzewo chińskie” o liściach podobnych do rozrwanego wachlarza. Odbudowany pałac będzie służył jako dom turysty, co w połączeniu z istniejącą plażą i bogato zaopatrzoną w sprzęt przystanią powiększy ilość pięknych czarnowisk Wielkopolski.

Turystyka i jej rozwój to jednak tylko jeden z poważnych problemów, spędzających sen z oczu członkom Powiatowej Rady Narodowej w Wolsztynie. Tak, członkiem Rady, a nie tylko jej Prezydium, Komisje radnych są bowiem w Wolsztynie prawdziwym oparciem i pomocą dla Prezydium. Wyrzecz takiej

Z Ostrowa

W roku ubiegłym było w powiecie ostrowskim 50 wypadków drogowych, w których 8 ludzi straciło życie, a 39 odniosło obrażenia. W pierwszym zaś półroczu bieżącego roku zanotowano 32 wypadki.

Powiat ostrowski ma największą w województwie ilość mostów na drogach lokalnych, bo aż 143 o łącznej długości 1,36 km. Stan większości zadowalający. (Kc)

działalności Rady Narodowej Wolsztyna były m. in. poważne osiągnięcia społecznego Funduszu Budowy Szkół. Wolsztyn bowiem w roku ubiegłym zajął w zbiorcze pierwsze miejsce w województwie.

Nowe oblicze

Radni powiatowi Wolsztyna, w oparciu o działania społecznych i gospodarczych, potrafili w swym powiecie wzbudzić poważne zainteresowanie dla mechanizacji wsi. Plan sprzedaży maszyn rolniczych został w ubiegłym roku w powiecie wolsztyńskim przekroczony o 33 proc. Wzrastający, planowany postęp rolnicy każde działaczom wolsztyńskim myśleć o perspektywach rozbudowy przemysłowej Wolsztyna i powiatu. Spodziewana bowiem nadwyżka siły roboczej na rok 1965 wyniesie około 2 tys. osób. Toteż w Wolsztynie prócz inwestycji biejących, które idą w kierunku modernizacji istniejących zakładów, tworzy się w tej chwili — w oparciu o tradycje uprawowe powiatu Oddział Zbąszyńskich Zakładów Wikliniarskich.

Trosk planowanych i nieplanowanych wolsztyńskim nie brakuje. W mieście potrzebna jest np. zmiana sieci oświetleniowej, bo stara ciągle się psuje, nowe ujęcie dla wodociągów rozbudowującego się miasta itp. W troskach tych jest coś, co determinuje wszystkie wolsztyńskie poczynania. Tutejsi radni i działacze tak jak i cała ludność uważają swą malowniczą krainę za najpiękniejszą na świecie. Pragną więc, aby się tu wszystkim żyło dostatnio i szczęśliwie.

Zofia Andrzejewska

Kronika wypadków

Dzierżawca alei owocowej w Smolcu (pow. Wągrowiec) Kazimierz Modliński, zrywając gruszkę, spadł z drzewa na ziemię ponosząc śmierć.

W tym samym powiecie, w Ludwikowie pod Łeknem, zderzyło się dwoje motocyklistów. Stefan Rozmaziński ze złamanej ręką został przewieziony do szpitala, a Janina Brząkowska odniosła ogólne potłuczenia.

70-letni Ignacy Majchrzak w Chawłodnie — także powiat Wągrowiec — tak przejął się zią pogodą w czasie żniw, że dostał rozstroju nerwowego, wskutek czego powiesił się na drabinie wozu żniwnego. (KdW)

Plany węzła leszczyńskiego

Na najbliższą pięcioletkę poszczególne służby węzła leszczyńskiego PKP zaplanowały wiele robót i opracowały szereg wniosków inwestycyjnych.

I tak Oddział Drogowy planuje: pobudowanie 2 budynków gospodarczych przy barakach mieszkalnych w Lesznie, skanalizowanie rowów otwartych na stacji Rawicz-Wschód, budowę nowych i rozbudowę garaży dla wózków i drezyn motorowych na stacjach w Kościanie, Wolsztynie, Rawiczu i Wschowie, założenie instalacji elektrycznej w budynkach mieszkalnych na stacji w Gostyniu, Szlichtyngowie i innych oraz w schroniskach robotniczych, ponadto założenie oświetlenia elektrycznego na 30 przejazdach.

Oddział Trakeji zamierza adaptować w Lesznie część hali parowozowej na motowozownię, by już w przyszłym roku pomieścić w niej 5 lokomotywek spalinowych i 7 motowozów. Również w przyszłym roku chce budować garaże na 20 samochodów ciężarowych.

Z wielu planów Oddziału Przewozów wymienić należy: budowę wiaty betonowej nad rampą w Lesznie celem ochrony przesyłek przed deszczem, montaż nowoczesnego urządzenia do samoczynnego hamowania wagnów na górze rozrządowej w Lesznie oraz rozbudowę i przebudowę torów w Kościanie, Czempiniu i Rawiczu. Inwestycja ta zwiększy sprawność i bezpieczeństwo ruchu kolejowego.

Oddział Zabezpieczenia Ruchu Pociągów planuje między innymi budowę urządzeń przeciwkolejowych w Kościanie, przebudowę i rozbudowę nastawni i urządzeń zabezpieczenia ruchu w Przysieci Starej, budowę stałych urządzeń radiofonicznych w Lesznie, przebudowę i rozbudowę 4 tras napowietrznych, budowę automatycznej centrali w Wolsztynie, montaż nowych rogatek mechanicznych, zamianę napędów mechanicznych rogatek na elektryczne i inne.

Leszczyńska wagonownia postuluje na lata 1961—1965 budowę odkażalni wagonów, warsztatu gospodarczego i pomieszczenia dla rewidentów na dworcu osobowym i towarowym.

Uwzględniając kilkuletnie starania kolejarzy węzła leszczyńskiego — Ośrodek Socjalno-Bytowy w przyszłym roku ma rozpocząć budowę ośrodka wypoczynkowo-turystycznego i ośrodka czasowosocjalnych w Boszkowie. W projekcie także budowa 3 domów mieszkalnych dla 54 rodzin.

Wymienione plany węzła leszczyńskiego nie obejmują wszystkich inwestycji leszczyńskich oddziałów, bowiem niektóre jeszcze zawiera plan Okregu.

M. Rydlewicz

Rozparcelowane projekty

Wiele setek świetlic po wojnie wybudowali sobie mieszkańcy wsi w naszym województwie. Budowali, jak mogli. Za radą władz wojewódzkich i powiatowych, a czasem, gdy zdenerwowali się zbyt wielkimi trudnościami biurokratycznymi i skomplikowanymi dokumentacjami — sami wymierzali plan wiejskiego domu kultury, zwozili kamienie i cegły, murywali z poświęceniem, bo ludziom chodziło o to, by jak najszybciej mogli u siebie urządzić przedstawienie, podyskutować, naradzać się, a także zabawić.

Z tymi dzielnymi świetlicami różnie bywało. W niejednym wypadku trzeba było poprawiać, przerabiać, aby zapobiec nieszczęściu, niekiedy zaś z braku właściwego planu do dnia dzisiejszego nie może spełniać swoich zadań.

Dlaczego tak się stało? Dziś świetlica, to już więcej niż świetlica w niedawnym znaczeniu. Wiesz chce oglądać raz po raz filmy, widziałaby chętnie teatr z prawdziwego zdarzenia, do tego doświadcza jeszcze telewizja; to wszyście wymaga uwzględnienia w wielkości salki i rozkładzie innych pomieszczeń. A więc projekt nie może być robiony na kolanie, ale z dużym znawstwem zagadnienia. Fachowo.

Architekti i uprawnieni do robienia projektów budowniczo-wych w powiatach kierowali się nieraz wtych wymogami artystycznymi niż praktyczno-

ścią i użytecznością budynku. Ponadto, indywidualne projekty kosztowały i jeszcze dziś kosztują dość sporo, chociaż wśród służb architektonicznej nie brak było faktów serdecznego i obywatelskiego potraktowania zamierzeń mieszkańców wsi. Ponadto, trudność sprawiał brak wyboru projektów. Trzeba było brać, co fachowiec nakreślił.

Wydział Kultury Prezydium WRN, jako jeden z pierwszych w kraju, pomyślał o typowych projektach świetlic i wiejskich domów kultury. Było już w czym przebierać.

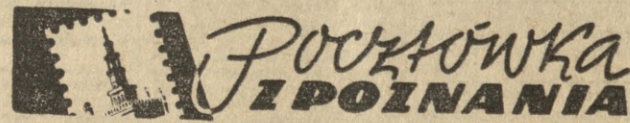
Wiosną tego roku tygodnik „Płon” i dwutygodnik „Zarzewie” cały swój wspólny, miesięczny dodatek „Nowa Zagroda” poświęciły właśnie projektom wiejskich domów kultury. Znaleźć tam można 14 metryk (metryka nie jest

projektem, ale pozwala zorientować się w wyglądzie zewnętrznym, w rozkładzie pomieszczeń, w wielkości ścian i w materiale), i to metryk bardzo ciekawych i godnych uwagi społecznych komitetów budowy. Każdy z nich uwzględnia, oprócz widowni i sceny, możliwość wyświetlania filmów, bibliotekę i pokoje dla zespołów artystyczno-oświatowych. Sale widowiskowe obliczone są od 75 do 200 miejsc.

Szkoda tylko, że projekty (w cenie od 200—700 zł) należą aż do 3 instytucji: do Biura Studiów i Projektów Wzorcowych Budownictwa Wiejskiego (Warszawa — ul. Wspólna 30), do Biura Projektów Budownictwa Wiejskiego w Poznaniu (ul. Ratajczaka 33) i do Komisji Budownictwa przy Zarządzie Głównym Związku Młodzieży Wiejskiej w Warszawie (ul. Smolna 40).

Zatrzymanie prac w kilku tektkach tylko utrudnia akcję wyboru i ich upowszechniania. Opublikowany bowiem dodatek miesięczny wspomnianych obu czasopism (tygodnik „Płon” i dwutygodnik „Zarzewie”) nie dotarł do każdej wsi i nie wszędzie zachowano go do późniejszego, ewentualnego wykorzystania.

J. H.

Nie będę Wam pisał o Poznaniu. Krótko tylko powiem, że w tej chwili mówi się tylko o Olimpiadzie. Jeden zupełnie obcy jegomość o szpakowatych włosach w tramwaju o licha byłby mnie zwymyślał za to, że nasi pikarze przegrali. Jakbym ja ponosił za to winę. A może?...

Lepiej, że dziś na krótko usiądziemy wokół abstrakcyjnego stołu przy abstrakcyjnej kawie i przegryżając abstrakcyjne ciastka pogawędzimy sobie na temat nowego roku szkolnego. Co za oklepany temat — powiecie. Nie w zupełności — odpowiadam. Mnie nie chodzi o wygłoszenie plomienno przemówienia na temat zadań szkoły, na temat wychowania młodych na światłych obywateli, na temat konieczności tożenia pieniędzy na budowę szkół. Te obowiązki nie objęte uchwałami sejmowymi są nam wszystkim znane i leżą każdemu na sercu.

Ale... żebyśmy sami także rozpoczęli nowy rok szkolny. Co — my, ludzie w randze ojców i matek, referentów i rolników, robotników i techników? Właśnie my. Proszę się nie gniewać, ale przez cały rok przypatrywałem się różnym środowiskom, różnym ludziom z dyplomami i bez i stwierdziłem, że wielu z nas staje się wtórnymi analfabetami. Znam maturzystów, upeczęzonych przed kilku laty, którzy od egzaminu dojrzałości do ręki nie wzięli książki nawet powieściowej. Mały tylko procent zagłada do pism fachowych, mówię dokładnie: zagłada, bo przeczytanie to już coś więcej.

Moiem zdaniem pojęcie analfabetyzmu jest już inne. Analfabeta dziś jest ten, kto nie wie, gdzie leży Kongo, albo na czym polega wynalazek telewizji. Musimy wiele wiedzieć, by lepiej działać dla dobra własnego i kraju.

Musimy też wiele wiedzieć także dlatego, że mamy coraz lepszych egzaminatorów. Są nimi nasze... dzieci. A pytania stawiają coraz trudniejsze. Na przykład — dlaczego liście są zielone a nie błękitne? No, proszę odpowiedzieć? Nie wie tatuś? I tu brzdąc we własnym notesie pamięciowym stawia notę: niedostatecznie.

Praca

Ekonomistę lub prawnika na stanowisko kierownika biura poszukuje Cech Rzemiosł Różnych w Rawiczu, ul. Grunwaldzka 4, 18130P

Dochożąca pomoc domowa potrzebna, Swierczewskiego 11a m. 6. 90425

Osoba starsza zaufana na wskroś solidna poprowadzi dom na kilka godzin chorej, samotnej osobie. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9047g.

Uczeń krawiecki może się zgłosić. Danielewicz, Gwar dii Ludowej 30. 9064g

Gospoia lub pomoc domowa dochożąca potrzebna do lekarza. Siemiradzkiego 3 m. 3. 9080g

Gospoia samodzielna na prostbowo w mieście blisko Poznania, potrzebna. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9089g.

Małżeństwo pracujące z dzieckiem poszukuje gospoia dochożącej. Szczepański, Garbary 43 m. 9. 9109g

Dozorca domu dochożąca potrzebna do obsługi nieruchomości. Dzierżyńskiego 187. Zgłoszenia w administracji, Pamiętkowa 8 m. 1, od godz. 15-16. 9112g

Pomoc domowa dochożąca potrzebna. Poznań, 23 Lutego 2 m. 12. 9115g

Gospoia potrzebna zaraz do starszego bezdzietnego małżeństwa. Zgłoszenia: Brandowski, Kościelnia, pl. Sojuszu 19. 9116g

Gospoia do samodzielnego prowadzenia domu w dwójce z dzieckiem, w szkole i przedszkolu zaraz na stałe potrzebna. Pożądane referencje. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9129g.

Dochożąca gospoia (emerytka) potrzebna zaraz. Adres wskaże Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9154g.

Lekarz przyjmie pomoc domową. Mielżyńskiego 21 m. 10, godz. 7-12.

Uczeń fryzjerski potrzebny. Poznań, Słowackiego 27. 9157g

Pomocnik piekarski potrzebny. Poznań-Staroleka, ul. Bystra 28. 9134g

Ucznia przyjmie Warsztat Ślusarsko-Mechaniczny. Poznań, Kościelnia 36. 9192g

Potrzebny uczeń powyżej lat 16. Warsztat blacharski - samochodowy. Strzelecka 37, R. Felix. 9197g

Gospoia w wieku do lat 50 poszukuje małżeństwo - lekarze, z 7-miesięcznym dzieckiem mieszkające stale 80 km od Poznania. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9198g.

Chłopiec do posyłek i drobnych prac potrzebny. Siemiradzkiego 3a m. 4. 9210g

Uczniowa pomoc domowa z gotowaniem na dobrych warunkach, potrzebna. Chociszewskiego 28 m. 2, od godz. 9 i od 16. 8949g

Czeladnik i uczeń potrzebni do ślusarstwa, naprawa maszyn. Januszkiwicz Poznań, Wawrzyńska 35. 9216g

Pomoc domowa do dzieci potrzebna na stałe. Dąbrowskiego 43 m. 18. 9225g

Kierowca-mechanik, traktorzysta potrzebny zaraz, samotny, dobre wynagrodzenie z utrzymaniem. Zgłoszenia: Poznań, Marcinkowskiego 20 m. 7, w godzinach od 19-21. 9234g

Gospoia do małej rodziny na stałe lub dochożąca na bardzo dobrych warunkach poszukuje. Zgłoszenia: Poznań-Debiec, Limbowa 13 m. 7, od godz. 17. 9237g

Dochożąca 3 razy w tygodniu potrzebna. Zgłoszenia: po południu, ul. Nowowiejskiego 59, I ptr. 9239g

Pomoc domowa dochożąca potrzebna - Gwardia Ludowej 17 m. 25, zgłoszenia od godz. 17. 9241g

Pomoc domowa potrzebna ze spaniem. Poznań, Inżynierska 8 m. 4. 9251g

Potrzebny ogrodnik kwiatów, warzywnik samotny do Wrocławia na dobrych warunkach. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9267g.

Przyjmie dziewczynę z wioski z utrzymaniem do pracy. Poznań, Kostrzyńska 2 m. 1, Osiedle Warszawskie. 9253g

Pomoc domowa z gotowaniem do 3 osób pracujących potrzebna. Zgłoszenia tylko z świadectwami od godz. 8-16. Czerwonej Armii 26 m. 4. 9266g

Przyjmie uczniów małych szkół. Jerzy Kaczor, Poznań, Garbary 33 m. 24. 9250g

Szewe na reperaturę potrzebne ewentualnie po południu. Raclawicka 55. 9269g

Uczeń może się zgłosić. Zakład blacharsko-instalacyjny, J. Walleki, Poznań, Nowina 6. 9272g

Fryzjer potrzebny, warunki dobre. Poznań-Wilno, ul. Dożynkowa 9, narożnik Złotych. 9235g

Lekcji pisania na maszynie udzielam. Aleje Marcinkowskiego 26 m. 10. 8965g

Szukam nauki krawiectwa damskiego dla uczennicy II klasy Technicum Odzieżowego dla pracujących. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9092g.

Lekcji matematyki udzielam, 17 zł za godzinę. Strzelecka 30 m. 10. 9159g

Gry na fortepianie i (teorii) starszym dzieciom udzielam, przychodzę do domu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 8826g.

Profesor liceum udziela korepetycji z matematyki, tel. 611-81, wewn. 184. 9056g

Niemieckiego udziela młodzieży, dorosłym doświadczonej lektor. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9289g.

Kupno

Majeranek, goficyce kupię Strzelecki, Kostrzyński Wlkp., tel. 80. 9034g

Kupię tryb atakujący i talerzowy Fiat 505 lub kompletny tylni most Gas albo Opel Super. Sza motulby, tel. 596. 9094g

Maszynę do szycia używaną kupię. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9204g.

Kupię młocarnię M. S. C. 6A nową lub mało używaną. Józef Kostus, wieś Strzeczewice, pow. Chodzież. 18273p

Spawarka transformatorowa do 350 A w dobrym stanie kupię. Oferty: Strzałkowsko, pow. Słupca, Ostrowska 11. 18275p

Kupimy barak nadający się na cele kulturalno-ogrodnicze. Czesław Czubek, sołtys wsi Łagwy, poczta Buk. 9263g

Kupię 400 tegorocznych leghornów. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9271g.

Sprowadz

Wózki dziecięce dla lalek, w dużym wyborze polecaja Bracla Chojnacy. Wrocławka 25. 5485g

Wózki dziecięce, zabawki, spacerówki dla lalek poleca H. Swietlik, Poznań, Wrocławka 13. 7479g

Koncesjonowane Pośrednictwo - Poznań, Kraszewskiego 30, poleca uprzednie swoje usługi kupno - sprzedaż, wszelkich pojazdów mechanicznych. Obsługa fachowa i rzetelna. 7639g

Motocykl z przyczepą FN 500 tania sprzedam. Kozłowski, Poznań-Antoniów, Świętowidzka na przeciw stacji. 9065g

Biuo Techniczne „Autoinformator”. Poznań, Oboźnicka 17 (Auto Service) załatwia wszelkie usługi przy kupnie sprzedaży pojazdów mechanicznych. Specjalność: czwartkowe targi samochodowe i motocyklowe. 9229g

Samochody oraz motocykle poleca Biuro Handlowe, Poznań, Czajca 2. 9173g

Sadzonki truskawek - najczystsze odmiany, sprzedaje Dzielawitowski, Miosna, obok biura Cegieli. 9183g

Sprzedam 2 pieski bokserki 7-tygodniowe z rodowodami. Różana 5a m. 5. 9288g

Sprzedam maszynę dziewiarską „Tricolette” metalową dwurzędową, kompletnie wyposażoną. Nowak, Gniezno, Michała 12. 18277p

Okazyjnie sprzedam samochód DKW względnie zamienie na motocykl. Tadeusz Wąsowicz, Buk. 18282p

Pszczoly, kompletny sprzęt, ule, węże, wosk, gotowy materiał do wyrobu uli, korzystnie sprzedam z powodu wyjazdu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 18282p.

Samochód Ifa F-8 w dobrym stanie sprzedam. Poznań, Matejki 51 m. 9. 9302g

Akordeon „Muza” 80 bas., mało używany sprzedam za 2.800 zł. Poznań, Nowowiejskiego 45 m. 11. 9235g

Flagówkę na chodzie okazjnie sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 8989g.

Sprzedam motocykl „Mińsk”, Czesława 11 m. 1, od godz. 16. 9008g

Sprzedam kaloryfery do c. o. Pobiedziska, Swierczewskiego 18, telefon 91. 9017g

Sprzedam samochód DKW z silnikiem zapasowym oraz dużo części. Damaślawek, prostbowo. 9018g

Maszynę Veritas, Zik-zak mała, fortepian koncertowy pierwszorzędnego Schiel mayer, parownik do ziemniaków sprzedam. Wiosenna 36 m. 1, tel. 442-75. 9030g

Sprzedam pokój stowary, dębowy (bez stołu). Tel. 659-60. 9033g

Motocykl „Simson” sprzedam przebieg 1000 km. Poznań, Rybaki 17 m. 1 (szkole). 9052g

Sprzedam pianino krzyżowe. Poznań, ul. Gołębia 3 m. 9, w godz. 17-19. 9060g

Sprzedam leżankę. Wypiańskiego 18 m. 3. 9061g

Sprzedam tania cięgnik Zetor po remoncie. Wilenty Dobrogostowo, stacja kol. Peckowo, pow. Szamotuły. 9067g

Okazyjnie sprzedam jadalnię (czarna dąb). Szanielskiej 9a m. 3, w godz. 16-19. 9071g

Samochód Moskwick 407, nowy sprzedam, Ostrów Wlkp., Kordeckiego 37. 9072g

Sprzedam samochód osobowy polski Fiat 08. Poznań, Rolna 38 m. 14. 9075g

Sprzedam okazyjnie ciężarówkę nośność 750 kg. Poznań-Zegrze, Rzezancka 24. 9104g

Sprzedam maszynę do szycia, stan dobry. Poznańska 42 m. 4. 9110g

Sprzedam pianino i maszynę do szycia. Ratajcza 32 m. 34. 9115g

Samochód „Opel-Olimpia”, 1,3 sprzedam tania. Chociszewskiego 21 m. 12. 9122g

Samochód „Wanderer” stan dobry, tania sprzedam. Nowy Tomysl, telefon 589. 9134g

Sprzedam tania powozkę ogumiona. Feliks Pakula, Kalwy, poczta Niepruszewo, pow. Nowy Tomysl. 9149g

Pianino wysokiej klasy sprzedam, 12.000 zł. Kozia 26 m. 1. 9156g

Sprzedam motocykl WSK 6 KM, dotary. Grochowka, narożnik Promieniowej. 9163g

Sprzedam pianino niemieckie, płyta metalowa, krzyżowe. Dąbrowskiego 88 m. 4. 9178g

Sprzedam samochód DKW nowe ogumienie. Jankowiak, Rawicz, Krasickiego 28. 9180g

Sypialnie w dobrym stanie tania sprzedam. Mottego 5 m. 13. 9186g

Piec kuchenny emal. „Jawor” sprzedam. Gwardii Ludowej 11 m. 20a. 9193g

Sprzedam motocykl SHL 150 nowy. Cena 11.000 zł. Adres wskaże Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9194g.

Samochód DKW F-8 sprzedam. Łukasiewicza 21, od godz. 17-19. 9201g

Pieski (rasowe) wilczki 4-miesięczne sprzedam. Dzierżyńskiego 316. 9203g

Sprzedam westfalkę niemiecką. Nowak, Poznań, Wawrzyńska 33 m. 4. 9205g

Motocykl 200 cm po remoncie tania sprzedam. Poznań, Kopanina, blok 10 m. 11, od godz. 17-19. 9206g

Kilka ładnych skór lisów srebrnych własnej hodowli zeszłorocznej uboju sprzedam. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9215g.

Sprzedam nowy rower wyciągowy „Huragan”. Dolna Wilda 34. 9226g

Pianino markowe, krzyżowe, płyta metalowa sprzedam. Dąbrowskiego 52 m. 7. 9227g

Maszynę damską Singer oraz wpuszczoną tania sprzedam. Skargi 7 (Górczyn). 9231g

Sprzedam damskie futro karakułowe. Poznań, ul. Hutnicza 54 m. 23. 9235g

Sprzedam 20 kur leghornów rocznych, niski. Poznań, Naramowicka 264. 9236g

OGŁOSZENIA DROBNE

Sprzedam samochód P-70 z radlem, stan idealny. Zielona Góra, Chrobrego 53 m. 42, tel. 29-59. 9262g

Sprzedam sypialnię, szafę do rzeczy, meble kuchenne, westfalkę gazową. Adres wskaże Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9279g.

Spawarka elektryczna regulacja 50-300 A, sprzedam. Poznań-Górczyn, Krzywa 29. 9282g

Sprzedam motocykl Avo Simson 250. Poznań, Madalińskiego 8 m. 36, od godz. 15. 9286g

Lokale

Przyjmie uczennice szkolne na pokój. Adres wskaże Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9245g.

1000 ofert zamiany mieszkania poleca Biuro. Gwardii Ludowej 18, godz. 15-18. 9214g

Studentka poszukuje pokoju w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 18231p.

Zamienie mieszkanie 4-pokojowe, samodzielne, komfortowe, słoneczne (Jeżyce) na 3 pokoje, równe, najchętniej w nowym budownictwie. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9287g.

Zamienie pokój 25 m², z balkonem, używanym kuchnią na samodzielne. Warunki korzystne. Wendland, Dzierżyńskiego 61a. 9144g

Starsze bezdzietne małżeństwo kupi 1-2 pokoje z kuchnią, wyłączone, w Poznaniu lub okolicy. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 8947g.

Zamienie kawalerkę, samodzielną (centrum) na 2 pokoje z kuchnią względnie kupię (Puszczykowo). Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 8950g.

Szamotuły! Zamienie dwa pokoje, kuchnia, łazienka, blisko stacji - na podobne lub mniejsze w Poznaniu, warunki do omówienia. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 8951g.

Lokal handlowy odstąpię. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 8953g.

Zamienie 2 pokoje z kuchnią, I ptr., balkonem, w willi (Lazary), przy Parku Kasprzaka na 2 pokoje duże z kuchnią, łazienką, samodzielne do II ptr. Warunki korzystne. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 8956g.

Oddam część zakładu fryzjerskiego, dział damski. Zakład Fryzjerski, Poznań, Grochowa Łąki 1. 8971g

Dwa pokoje z kuchnią z przynależnościami, ogrodnikiem w Wolsztynie zamienie na podobne względnie pokój z kuchnią, samodzielne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 8979a.

Zamienie pokój na pokój z kuchnią. Warunki dobre. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 8987g.

Biłostok! Zamienie 3-pokojowe, komfortowe na równorzędne lub 2-pokojowe w Poznaniu. Zgłoszenia: Kubicki, Chłudowo, pow. Poznań. 8988g

Paniąka pracująca poszukuje zaraz pokoju. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 8994g.

Kupię pokój względnie z kuchnią, wyłączone. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9000g.

Zamienie pokój na pokój z kuchnią. Korzystne warunki. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9001g.

Wynajmę pokój w centrum, dzierżawa płatna z góry. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9002g.

Zamienie pokój 25 m² i ewentualnie umowny sublokatorski 10 m² oraz kuchnię, Wrocław, na pokój z kuchnią, Poznań lub okolicę. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9005g.

Rzdzielne małżeństwo poszukuje pokoju. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9006g.

Zamienie pokój, kuchnia, na duży pokój. Czechosłowacka 89 m. 1. 9024g

Zamienie duży słoneczny pokój samodzielny z klatką schodową na 2 pokoje z kuchnią, łazienką samodzielnie. Warunki do omówienia. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9196g.

Dobre zapłacę za wynajęcie pokoiku w mieście. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9212g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, dwupokojowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Młode małżeństwo poszukuje spiesznie dozorstwa, warunek mieszkanie. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9039g.

Zamienie samodzielne pokój z kuchnią na większe, samodzielne. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9044g.

Przyjmie 2 kulturalnych studentów I roku na pokój. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9057g.

Zamienie dwa pokoje, kuchnia, łazienka, centralne - Radom na podobne - Poznań, Wiadomość: „OmniPress”, Głogowska 16. 9074g

Nowe Tychy zamienie 2 pokoje z kuchnią, komfort, śródmieście na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9053g.

Garażu blisko Rynku Łazarskiego pilnie poszukuje ewentl. przeprowadzę remont. Zgłoszenia: Calliera 10 m. 5. 9025g

Lekarz poszukuje pokoju dla brata studenta Politechniki. Warunki do omówienia. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9028g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, dwupokojowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego 3 dla 9033g.

Zamienie mieszkanie komfortowe, w Łodzi na podobne w Poznaniu. Oferty Biuro Ogłoszeń, Swierczewskiego

Pracownicy poszukiwani

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gnieźnie zatrudni niezwłocznie technika budowlanego na stanowisku inspektora budowlanego w Wydziale Gospodarki Komunalnej i Mieszkalniowej. Kandydaci winni odpowiadać następującym warunkom: 2 lata praktyki i wyższe wykształcenie techniczne lub 5 lat praktyki i średnie wykształcenie techniczne. Wynagrodzenie zgodnie z rozporządzeniem z dnia 5 maja 1958 r. Dz. Ust. nr 33, poz. 149. Mieszkania nie zapewnia się. K5916

P. K. P. Oddział Przewozów Poznań przyjmie natychmiast pracowników w wieku do lat 35 z uregulowanym stosunkiem wojskowym do wykonywania czynności manewrowych w obrębie węzła poznańskiego. Warunki pracy i płacy do omówienia w Oddziale Przewozów, Poznań, ul. Chudoby 10, pokój 105. K5939

30 robotników niekwalifikowanych, murarzy, malarzy, lastrykarzy, parkieciarzy, cieśli zatrudni zaraz Gorzowskie Przedsiębiorstwo Budowlane w Gorzowie Wlkp. Warunki pracy wg układu zbiorowego w budownictwie. Dla zamieszkałych hotel i stołówka na miejscu. Zgłoszenia osobiste wraz z dokumentami przyjmuje Dział Zatrudnienia G. P. B. w Gorzowie Wlkp., ul. Mieszka I nr 28, codziennie w godz. od 7-15. K5937

Zjednoczenie Przemysłu Okuć i Instalacji Budowlanych, Poznań, plac Wolności 6, poszukuje pracownika na stanowisko księgowego rewidenta. Wymagane wyższe lub średnie wykształcenie oraz praktyka na samodzielnym stanowisku w służbie finansowo-księgowej. Wynagrodzenie według umowy plus dodatek za uprawnienia biegłego oraz nagrody kwartalne. 8868g

Głównego księgowego z wyższym wykształceniem ekonomicznym i praktyką, zatrudni Fabryka Narzędzi Chirurgicznych w Nowym Tomyślu, ul. Parkowa 2. Warunki pracy wg obowiązującego układu zbiorowego. Mieszkania służbowe zapewnione. K5963

Referenta branży przemysłowej do działu obrotu towarowego przyjmie zaraz Powszechna Spółdzielnia Spożywców w Puszczykowie, ul. Poznańska 69. K5964

Palacza, robotników, malarza i murarza, zaangażuje Szpital Miejski im. Fr. Raszeja, w Poznaniu, ulica Mickiewicza 2. Zgłoszenia w Referacie Kadr, pokój 120. K5958

2 operatorów do obsługi dźwigu „Star”, 2 operatorów do obsługi koparki „Waryński”, 2 operatorów do obsługi sypiaczy KD-35 z uprawnieniami oraz 10 kierowców zaangażuje zaraz Przedsiębiorstwo Sprzętu i Transportu Budownictwa Terenowego, w Poznaniu, ul. Batycka 10. Wynagrodzenie wg układu zbiorowego pracy w budownictwie. K5955

Ajentów na stragany i kioski oraz roznosieli do mleka butelkowego po domach zatrudni Dyrekcja M. H. D. Nabiałem i Pieczywem w Poznaniu, ul. Konfederacka — barak 5. Zgłoszenia przyjmuje Sekcja Kadr. K5949

Zastępcę gl. księgowego ze specjalizacją w budownictwie z wyższym lub średnim wykształceniem oraz co najmniej 5-letnią praktyką; kierowcę z I lub II kat. na samochód osobowy marki „Warszawa”; kierowcę z I lub II kat. na samochód ciężarowy marki „Skoda”; kierowców na ciągniki rolnicze; pracowników fizycznych do robót drogowych przyjmie zaraz Miejskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych w Poznaniu, ulica Na Podgórniku nr 1 (wejście z ul. Północnej nr 14). K5947

Sprzedawców etatowych ze sprzedażą straganową i w kioskach — sprzedawców do kiosków i straganów na warunkach agencyjnych przyjmie zaraz: **Warzywa - Owoce P. P.** w Poznaniu, ul. Taczanowskiego 1a (barak) pokój nr 20. K5975

Stusarzy na obróbkę ręczną przyjmą Wielkopolskie Zakłady Teletechniczne T-7, Poznań, Głogowska 19. K5978

1 tokarza, 3 stusarzy, 1 murarza, 1 cieśla, 3 robotników i 1 kierowcę ciągnika przyjmie do pracy Fabryka Papieru w Czerwonaku koło Poznania. Stawka wg umowy zbiorowej obowiązującej w przemyśle papierniczym. Zgłoszenia przyjmuje Fabryka Papieru w Czerwonaku — sekretariat. K5984

Technika budowlanego dekarza, wiertaczy, kowali, frezerów, tokarzy, wytańczarzy i szlifarzy przyjmie natychmiast Poznańska Fabryka Maszyn Zniwnych, Poznań-Staroleka, ulica Pastrowskiego 1. Zgłoszenia przyjmuje Dział Kadr. K5985

Kandydatów do przyuczenia w zawodzie monter centralnego ogrzewania i wodno-kan., betoniarza i zbrojarza przyjmie zaraz **Spółeczne Przedsiębiorstwo Budowlane, Oddział w Poznaniu.** Wymagane ukończenie 18 lat. Szkolenie odbywa się bezpośrednio na stanowisku pracy. Zgłoszenia przyjmuje Dział Pracy i Płacy, Poznań, ul. Artyleryjska 2. K5992

1 mistrza stolarskiego na stanowisko kierownika większego warsztatu, wysoko kwalifikowanego fachowca meblowego, zdolnego organizatora robót z umiejętnością wykonywania rysunków roboczych z dłuższą praktyką oraz 3 kwalifikowanych stolarzy meblowych z gruntowną znajomością robót na wysoki polsk — przyjmujemy natychmiast. Warunek: pracownicy trzeźwi. Hotel robotniczy na miejscu. **1 inżyniera-technologa drzewnego** z dłuższą praktyką, z zdolnością opracowywania projektów w dziedzinie nowoczesnych urządzeń sklepowych, energicznego, dobrego organizatora, od 1. X. 1960 r. Mieszkanie dla samotnego, później ewentualnie rodzinne. Zgłoszenia pisemne: **Spółdzielnia Pracy „Przemysł Drzewny”, Świebodzin, ulica Matejki nr 1a.** K5989

3 majstrów budowlanych z pełnymi kwalifikacjami i kilkuletnim stażem pracy, cieśli budowlanych oraz murarzy i robotników niekwalifikowanych zatrudni **Zakład Budowlano-Remontowy P. G. R. Głogów, ul. Elektryczna nr 24.** Warunki pracy wg układu zbiorowego obowiązującego w budownictwie. K5988

Kierownika magazynu branży metalowej z długoletnią praktyką przyjmie zaraz **Przedsiębiorstwo Remontowo-Montażowe Handlu Wewnętrzne w Poznaniu, ulica Traugutta 1/9, pokój 64.** K5978

Inżyniera-mechanika i inżyniera-elektryka poszukuje biuro konstrukcyjne w Poznaniu. Oferty prosimy składać w Biurze Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 9199g

Palacza centralnego ogrzewania zatrudni zaraz **Miejska Biblioteka Publiczna im. E. Raczyńskiego w Poznaniu.** Zgłoszenia prosimy kierować do Działu Administracji M. B. P., w Poznaniu, plac Wolności 19 — pokój nr 6. 9189g

Zastępcę kierownika Gorzelni i Piatkarni z dn. 1. X. 1960 r. na kampanię 1960/61 przyjmie **P. G. R. Modrze, pow. Poznań, stacja kolejowa Strykowo Poznańskie, przystanek PKS na miejscu.** 9158g

Dwóch inżynierów projektantów wodno-kan. i centralnego ogrzewania przyjmie natychmiast **Spółdzielnia Przedsiębiorstwo Projektowe w Poznaniu.** Zgłoszenia w pracowni instalacyjnej, ul. Grunwaldzka 3. 9145g

Operatorów z uprawnieniami na żurawie samojedne typu „Star” i „Październik”, elektryków z uprawnieniami BHP na konserwację trafostacji na budowie w woj. wrocławskim — przyjmie natychmiast **Poznańskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Lądowego i Wodno-Inżynierskiego w Poznaniu, Stary Rynek 77.** K6017

Głównego księgowego zatrudni zaraz **Rejon Eksploatacji Dróg Publicznych w Ostrzeszowie, ul. Boh. Stalingradu nr 22.** Wymagane wyższe wykształcenie ekonomiczne i 4 lata praktyki względnie średnie wykształcenie ekonomiczne i 8 lat praktyki w księgowości. Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu. Kandydaci na głównych księgowych mogą składać oferty do dnia 6. IX. 1960 roku. Możliwość uzyskania mieszkania po okresie próbnym. K5976

Baza Sprzętu Wągrowiec, Droga Jankowska, zatrudni zaraz technika obeznanego z prefabrykacją elementów żelbetonowych na stanowisko technika produkcji. Uposażenie wg układu zbiorowego w budownictwie. 18306p

Instruktorów hodowli i poradnictwa żywiniowego, którzy zaangażowani zostaną w Spółdzielniach Mleczarskich na terenie naszego województwa poszukuje **Związek Spółdzielni Mleczarskich, Okręgowy Oddział w Zielonej Górze, ul. Lisia 10.** Wymagane wyższe względnie średnie wykształcenie rolnicze lub weterynaryjne. Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu. K6013

Kwalifikowanej(ego) kierowniczk(i)a punktu żywienia zbiorowego poszukuje **Sanatorium Kolejowe dla Dzieci w Miłowodach k. Obornik Wlkp.** Wskazane wykształcenie średnie. Pokój jednoosobowy do dyspozycji. Warunki pracy i płacy do omówienia na miejscu. K6015

Unieważnia się

zagubiony dowód rejestracyjny samochodu Star nr rej. PM 85-17, wystawiony na Spółdzielnię „Szczotkarz”, Poznań, Gąrbary 47. 9240g

Różne

Wypożyczalnia zagranicznych sukien ślubnych, wieczorowych, nakrycie do chrztu. Poznań, Sikorskiego 35. 6559g

Artystyczna Cerownia, Koczanowskiego 5 m. 5, dawnej plac Wolności 1. 8445g

PREZYDIUM MIEJSKIEJ RADY NARODOWEJ W GNIEZNIU

OGŁASZA KONKURS

na stanowisko DYREKTORA

Miejskiego Przeds. Remontowo-Budowlanego w Gnieźnie.

Kandydaci winni odpowiadać następującym warunkom: wyższe wykształcenie techniczne lub ekonomiczne i 7 lat praktyki w tym przynajmniej 3 lata pracy na kierowniczym stanowisku, albo średnie wykształcenie techniczne lub ekonomiczne i 10 lat praktyki, w tym 5 lat na kierowniczych stanowiskach. Wynagrodzenie wg załącznika nr 2, do zarządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej nr 22, z dnia 24 marca 1958 r. — Tabela A III. Mieszkania nie zapewnia się. Oferty należy kierować do Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Gnieźnie, ulica Chrobrego nr 40, w terminie do dnia 15 września 1960 roku. K5914

Spółeczne Ognisko Kultury Plastycznej

w Poznaniu

przyjmuje zgłoszenia

SŁUCHACZY NA ROK SZKOLNY 1960/61. Sekretariat, ul. Głogowska 90, II ptr., tel. 634-34. K5979

OGŁOSZENIA DROBNE

Nieruchomości

Kupię parcelę ogrodzoną z drzewkami, ładnie położoną, blisko Poznania, dobra komunikacja. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 8941g.

Parcelę półmorgową oraz morgową pod dowolną zabudowę w Przemierowie blisko autobusu miejskiego od 14.000 zł (także na spłaty), poleca Krzesiński, Świerczewskiego 1. 8952g

Sprzedam domek jednorodzinny z ogrodem oraz garażem. Osiedle Warszawskie. Adres wskazać Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 8964g.

Kupię domek jednorodzinny w Poznaniu lub do wykonienia. Dzielnica obojętna. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 8966g.

Przewielebnemu Duchowiestwu parafii Zmartwychwstania Pańskiego, Krewyn, Przyjaćiom, Znajomym i wszystkim Osobom, które wzięły udział w pogrzebie mego męża, śp. STEFANA WRÓŃSKIEGO za złożone wieńce i kwiaty oraz za okazane wyrazy współczucia serdeczne „BÓG ZAPLAC!” składa **ZONA** 9040g

RZEMIEŚLNICZA SPÓŁDZIELNIA PRACY METALOWCÓW

W POZNANIU, ulica Dzierżyńskiego 7

ZAWIADAMIA SWOICH PT KLIENTÓW

że z dniem 1 września 1960 roku zmienia dotychczasową nazwę na:

Spółdzielnia Pracy „LUMET“

Poznań, ulica Dzierżyńskiego nr 7

tel. 526-47 — Zarząd i Kier. Techn.

tel. 539-09 — Księgowość, Dział Zaopatrzenia i Zbytu, Administracja

tel. 13-23 — Magazyn Główny

K6021

Przetargi — Komunikaty

Państwowe Przedsiębiorstwo Handlowe „Konsumy”, w Poznaniu, ulica Dąbrowskiego 17, barak II, ogłasza I przetarg ograniczony na sprzedaż: przyczepy czterokołowej marki Starachowice, o ład. 3 ton. Przetarg odbędzie się w dniu 15. IX. 1960 r., o godz. 10 w Poznaniu, ulica Poznańska 51, gdzie można w w. przyczepę oglądać począwszy od 5. IX. 1960 r., w godzinach od 10-13. Cena wywoławcza I przetargu wynosi 13.000 zł. Przystępujący do przetargu winni odpowiadać warunkom wymienionym w Zarządzeniu Min. Kom. z dnia 8. V. 1957 r. (Monitor Polski nr 56, poz. 353) oraz złożyć wadium w wysokości 10% ceny wywoł. najpóźniej w przeddzień przetargu w kasie Państwowego Przedsiębiorstwa Handlowego „Konsumy” w Poznaniu, ulica Dąbrowskiego 17, barak II. K5957

Spółdzielnia Pracy „Samochód” w Poznaniu, ul. Jackowskiego 49, ogłasza II przetarg:

a) ograniczony na sprzedaż samochodu furgonu DKW — cena wywoławcza 11.250,— zł;
b) samochód osobowy Fiat-1100 BL — cena wywoławcza 13.500,— zł;
samochód osobowy Fiat 1100-B — cena wywoławcza 13.500,— zł.

Przetarg: ograniczony odbędzie się dnia 14. IX. 1960 r., godz. 11; nieograniczony odbędzie się dnia 15. IX. 1960 r., o godz. 11. Uczestnicy przetargu złożą wadium w wysokości 10 proc. ceny wywoławczej w kasie Spółdzielni „Samochód”. Samochody można oglądać codziennie od godz. 12-15, pod adresem podanym na wstępie. K6023

Poznańska Fabryka Wyrobów Emaliowanych, Poznań-Wrzesińska nr 2, telefon 24-97 i 527-97, ogłasza przetarg na wykonanie instalacji odgromowej w Wydziale II przy ul. Michała 20. Materiały dostarcza wykonawca. W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielnie pracy i spółdzielnie rzemieślnicze. T. zw. „ślepa dokumentacja” do przeglądu w Dziale Głównego Mechanika, ul. Wrzesińska 2. Termin składania ofert do dnia 15. IX. 1960 r. w kopertach zalakowanych. Komisyjne otwarcie ofert nastąpi w dniu 30. IX. 1960 r. Zastrzega się prawo wyboru dowolnego oferenta. K5999

Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania, ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie prac murarskich, dekarzich i malarskich w budynkach gospodarczych oraz w niektórych szaleniach publicznych. Szczegółowy zakres prac jest do omówienia na miejscu. Termin wykonania prac do dnia 30. X. 1960 r. Składanie ofert należy dokonać do dnia 15. IX. 1960 r. W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielnie i przedsiębiorstwa prywatne. Zastrzega się prawo swobodnego wyboru oferenta, podziału prac pomiędzy kilku oferentów lub unieważnienie przetargu bez podania przyczyny. K6014

Rzemieślnicza Spółdzielnia Pracy Stolarzy w Swarzędzu, ulica Wlankowa nr 3, ogłasza przetarg ofertowy na wykonanie wraz z podłączeniem instalacji centr. ogrz. do warsztatów stolarskich, przy ul. Kórnickiej nr 76 z materiałów wykonawcy. Termin wykonania do końca października br. Blższe informacje uzyskać można w biurze technicznym Spółdzielni. Oferty mogą składać przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielnie i prywatne w terminie do 15 września br. Zastrzegamy sobie do wolny wybór oferenta. K6011

Różne

Naprawa maszyn biurowych. Poznań, Marcinkowskiego 26, tel. 23-63. Uszkodzoną maszynę kupię. 8809g

Dobrze zaprowadzony i prosperujący punkt usługowy z powodu wyjazdu odstąpię. Firma „Piór”, Małeckiego 34. 8942g

Tokarnię w dobrym stanie weźmie w dzierżawę. Oferty Biuro Ogłoszeń, Świerczewskiego 3 dla 8915g.

Mebie poli-turowane odnawiam. Oferty z adresem kierować do Biura Głoszeń, Świerczewskiego 3 dla 9050g.

W sobotę, dnia 27 sierpnia 1960 r. zmarł, śp.

Stanisław Rausch

dlugoletni zasłużony członek i jubilat Poznańskiego Towarzystwa Muzycznego, odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi oraz odznaką Spiewactwa Polskiego I stopnia

przeżywszy lat 88.

Pogrzeb odbędzie się w środę, 31 bm., o godzinie 15,30 z kaplicy cmentarnej na Jeżycach.

O liczny udział proszą

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO MUZYCZNE
(dawn. Koło Spiew. Polskie) K6036

Dnia 28 sierpnia 1960 r. zmarł, śp.

Władysław Michalowicz

współzałożyciel naszej Spółdzielni i długoletni członek Rady Nadzorczej oraz członek honorowy Cechu Rzemiosł Stusarzy, odznaczony Srebrną Jubileuszową Odznaką Izby Rzemieślniczej oraz Odznaką Zasłużonego Działacza Ruchu Spółdzielczego.

W Zmarłym straciłszy bardzo aktywnego i wzorowego członka.

Pamięć o Nim pozostanie zawsze wśród nas. Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 31 bm., o godzinie 15,30 z kaplicy cmentarnej przy ulicy Błuszczywej.

Rada Nadzorcza Zarząd Pracownicy
RZEMIEŚLNICZEJ SPÓŁDZ. ZAOPATRZENIA
I ZBYTU METALOWCÓW W POZNANIU 9278g

W dniu 27 sierpnia 1960 r. zmarł, śp.

Stanisław Rausch

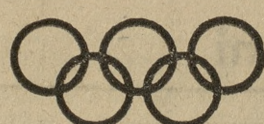
współzałożyciel i członek Zarządu R. S. P. Tapicerów i Dekoratorów w Poznaniu, odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.

Spółdzielnia straciła w Zmarłym długoletniego, zasłużonego pracownika i doświadczonego fachowca, a pracownicy zacnego kolegę.

W głębokim żalu oddajemy cześć Jego pamięci!

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 31 bm., o godzinie 15,30 z kaplicy cmentarza na Jeżycach.

RADA NADZORCZA ZARZĄD PRACOWNICY
R. S. P. TAPICERÓW I DEKORATORÓW W POZNANIU K6031

Dania-Polska 2:1 w piłce nożnej; Sukces Kłopotowskiego i florecistów

Kibice sportowi wykorzystują wszelkie możliwe sposoby, aby dostać się na „gapę” na liczne imprezy olimpijskie. Organizatorzy bardzo zastrzyli w związku z tym kontrolę kart wstępu przy wejściach. Ma to swoje dobre i złe strony. Ofiarą zastrzeżonej czujności bileterów padł... przewodniczący Włoskiego Komitetu Olimpijskiego, który — jak wiadomo — jest organizatorem Igrzysk. P. Andreotti zapomniał bowiem wziąć ze sobą biletów służbowych i przez długi czas nie mógł dostać się na stadion, gdzie odbywały się zawody kolarskie. Dopiero po dłuższym czasie sprowadzono kierownictwo tego obiektu, które z wielkimi honorami wprowadziło przewodniczącego Komitetu Olimpijskiego na stadion. A oto uzupełnienie wyników poniedziałkowych.

Medalistka

Danuta Walkowiakówna (na zdjęciu) — zdobyła na XVII Igrzyskach w Rzymie pierwszy medal olimpijski dla Polski, zajmując trzecie miejsce w wyścigu jedynek. Jej największe dotychczasowe sukcesy, to 6 miejsc na Olimpiadzie w Melbourne, także 6 — na mistrzostwach świata w Madrze (1958 r.), 7 — na mistrzostwach świata w Duisburgu (1959 r.)

Fot. — CAF

„Skok” kajakarzy polskich

Pierwszą dyscypliną sportową, która zakończyła już swe olimpijskie boje jest kajakarstwo. W nieoficjalnej punktacji zwyciężył Związek Radziecki — 34 pkt. przed Węgrami — 32 pkt. W dalszej kolejności uplasowały się Niemcy i Dania — po 18 pkt. Szwecja 15 pkt. i Polska 14 pkt.

W stosunku do Olimpiady w Melbourne na pierwszych dwóch miejscach nie zaszły zmiany, ale uderzająco niska jest siódma pozycja Rumunii, która przed czterema laty, zdołała zdobyć trzy złote medale w kajakarstwie, a obecnie musiała zadowolić się jednym tylko brązowym i z trzeciego miejsca w Melbourne spadła na siódme. Ognisty skok zrobili kajakarze polscy, którzy z 11 miejsca w Australii wyszli na 6 pozycję w Rzymie.

Najwięcej złotych medali — 3 zdobyli kajakarze Związku Radzieckiego, a największa w ogóle liczba medali przypadła Węgrom — 6. Należy podkreślić, że najlepszy kajakarz wszystkich czasów, Szwed Gert Fredriksson, startując na czwartej z kolei olimpiadzie, zdobył szósty z kolei złoty medal, dodając do swej bogatej kolekcji jeszcze jeden brązowy. (PAP)

dzisiaj w RZYMIE

SKOK W DAL KOBIEC

BOKS: godz. 16 i 21.30 — eliminacje; LEKKOATLETYKA: godz. 9 — skok w dal kob., kula męcz., 100 m męcz., 80 płotki (elimin.), 15 — 400 płotki (elimin.), skok w dal kob. (finał), 16 — 100 m męcz. (międzybiegi), 800 m męcz. (elimin.), 16.50 — kula męcz. (finał), 80 płotki (półfinał), 5.000 m (przedbiegi); PLYWANIE: godz. 9.30 — 100 m st. grzbiet. męcz. (półfinał), węża męcz. (elimin.), 21.30 — 200 m st. motylk. męcz. i 400 m st. dowoln. kobiet (przedbiegi), 23 — 100 m st. grzbiet. męcz. (finał); PIŁKA NOŻNA: godz. 22 — Polska gra z Argentyną w Neapolu; SZERMIERKA: floret męcz.; WIOSLARSTWO: godz. 11 — jedyński, czwórki bez sternika, dwójki podwójne (elimin.), 16 — ósemki (elimin.), czwórki bez i dwójki ze sternikiem (repassaże); ZAPASY: godz. 11 i 21 — finały stylu wolnego; ŻEGLARSTWO: HOKEJ NA TRAWIE; PIŁKA WODNA I PIĘCIORÓJ NOWOCZESNY (bieg na przel.).

PIŁKA NOŻNA

GRUPA I
Bułgaria — Zjednoczona Republika Arabska 2:0
Jugosławia — Turcja 4:0

GRUPA II
Brazylia — Tajwan 5:0
Anglia — Włochy 2:1 (1:1)

GRUPA III
Argentyna — Tunezja 2:1 (1:0)

GRUPA IV
Francja — Indie 1:1 (1:0)
Węgry — Peru 6:2 (3:1)

DANIA — POLSKA 2:1

Polscy piłkarze mieli prawdziwego pecha. W meczu z Danią byli zespołem zdecydowanie lepszym, prawie przez całe spotkanie mieli wyraźną przewagę, lecz nie potrafili udokumentować tego strzelaniem bramek. Prawdziwym bohaterem spotkania był potężnie zbudowany i obdarzony fantastycznym refleksem bramkarz duński From, który niewątpliwie uchronił swój zespół od porażki.

Dalsze mecze koszykarzy

Koszykarze zakończyli olimpijskie rozgrywki eliminacyjne. Z czterech grup do finałów zakwalifikowały się po 2 zespoły. Są to: USA i Włochy z grupy „A”, Czechosłowacja i Jugosławia z grupy „B”, Brazylia i ZSRR z grupy „C”, Unghwaj i Polska z grupy „D”.

Osiem tych zespołów podzielonych zostanie na dwie grupy. Spotkania rozpoczną się jutro, a zakończą w sobotę. Po dwa pierwsze zespoły z obu grup grać następnie będą (od czwartku 8 września), o miejsca od 1—4, a po dwa ostatnie zespoły z obu grup — o miejsca od 5—8.

Na podobnych zasadach grać będzie 8 zespołów, które zajęły trzecie i czwarte miejsca, w rozgrywkach eliminacyjnych. (wi)

Mecz odbył się w Livorno. Bramki strzelili: dla Duńczyków H. Nielsen — 2, dla Polki — Gadecki — 1.

GRUPA III

1. Dania	4	5:3
2. Polska	2	7:3
3. Argentyna	2	4:4
4. Tunezja	0	2:8

SUKCES KŁOPOTOWSKIEGO

Ogromny sukces na olimpijskiej piływalni w Rzymie odniósł w poniedziałek wieczorem Andrzej Kłopotowski, który w drugim półfinale zajął czwarte miejsce i zakwalifikował się do finału. Jego czas 2.440.8 jest lepszy od ustanowionego przez niego podczas eliminacji rekordu Polski o dalsze 0,6 sek. Kłopotowski w historii naszego piływania będzie pierwszym Polakiem, który wystąpi w finale olimpijskim.

KASPRZYK WYGRYWA k.o.

Marian Kasprzyk w wadze lekkośredniej w sposób najbardziej przekonujący, bo przez nokaut odniósł swoje pierwsze zwycięstwo.

Pod koniec pierwszej minuty drugiego starcia Kasprzyk przeszedł do huraganowego ataku, „złapał” wyższego niemal o głowę od siebie Hiszpana, Garcia, przy linach i trafił lewym sierpem na punkt. Liczenie było tylko formalnością.

ZMIENNE SZCZĘŚCIE

Trzech polskich florecistów zakwalifikowało się do półfinału. Są to: Różycki, Parulski i Wojda.

Nasza sztafeta w piływalni na dystansie 4x200 m st. dowolnym nie zakwalifikowała się do półfinałów. Zwyciężyła sztafeta Japonii.

Wieczorem walczyło trzech polskich zapaśników Knitter w wadze koguciej zremisował z Japończykiem Ichiguchi. Gondzik w w. lekkiej zremisował z Turkiem Gungota, Dubicki pokonał na punkty Fina Punkari.

5-BOIŚCI — NA „102”

Swietnie spisali się nasi pięciobości w trzeciej konkurencji — strzelaniu z pistoletu. Indywidualnie drugie miejsce za Meksykańczykiem Eskobedo (1000 pkt.) zajął Polak Mazur — 960 pkt. Przybylski był 16, a Paszkiewicz — 19. Drużynowo Polska zajęła wczoraj pierwsze miejsce przed USA i Finlandią.

Po trzech konkurencjach (cross konny, szermierka na szpady i strzelanie z pistoletu) indywidualnie prowadzi Eskobedo Meksyk przed Beckiem USA, a drużynowo Węgry — 8314 pkt. przed USA — 8210 i Meksykiem. Siódme miejsce zajmuje Polska — 7779 pkt. Indywidualnie najlepiej spisuje się Przybylski — 9 miejsce, Mazur jest 17, a Paszkiewicz — 25.

DWA RAZY WŁOSI

W poniedziałek wieczorem rozegrano finały w kolarskim wyścigu drużynowym na torze na dystansie 4 tys. m. Zwycięstwo odniosła drużyna Włoch w składzie: Arienti, Testa, Callotto i Vigna, uzyskując 4.30,9. Srebrny medal zdobyła drużyna Niemiec, a brązowy — kolarze Związku Radzieckiego.

W finałowym wyścigu sprinterskim na dystansie 1.000 m zwyciężył Włoch, Gaillardoni — zdobywając tym samym drugi, złoty medal. Drugi był Sterk (Belgia), a brązowy medal zdobył Włoch — Gasparella.

PUNKTACJA

Nieoficjalna punktacja po piątym dniu Igrzysk:

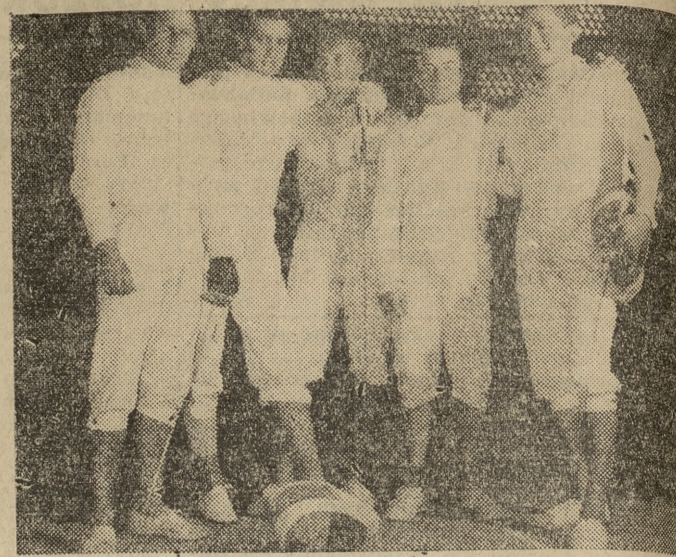
1. Niemcy	— 54 pkt.
2. ZSRR	— 52 „
3. Włochy	— 45 „
4. USA	— 37 „
5. Węgry	— 36 „
6. Australia	— 19 „
7. Dania	— 18 „
8-9 Szwecja i W. Brytania	— po 17 „
10. Holandia	— 15 „
11. POLSKA	— 14 „
12. Rumunia	— 10 „
13. Meksyk	— 7 „
14-16 Brazylia, CSRS i Belgia	— po 5 „
17. Kanada	— 4 „
18. Francja	— 3 „
19-20 Norwegia i Bułgaria	— po 1 „

PODZIAŁ MEDALI

Po piątym dniu Igrzysk podział medali jest następujący:

	złote	srebrne	brązowe
Włochy	5	1	1
ZSRR	3	1	4
Niemcy	2	7	1
Australia	2	—	—
Węgry	1	3	2
USA	1	4	—
W. Brytania	1	—	2
Szwecja	1	—	1
Dania	1	—	1
Belgia	—	1	—
POLSKA	—	—	2
Brazylia	—	—	1
Meksyk	—	—	1
Rumunia	—	—	1

Życzymy sukcesu

Dzisiaj rozpoczyna olimpijskie boje nasza reprezentacja we florecie. Na zdjęciu od lewej: Różycki, Parulski, Kunze (szermierz poznańskiej Warty), Wojda i Franke.

Fot. — CAF

7 miejsce pięcioboistów

(Dokończenie ze str. 1)

— 3.58,9. Pozostali Polacy: 39. Przybylski — 4.37,0, 47. Mazur — 4.58,0. Drużynowo: 1. Węgry 3000 pkt., 2. USA 3000 pkt., 3. Argentyna 3890 pkt., 4. ZSRR 2845 pkt., 12. POLSKA 2535 pkt.

Po czterech konkurencjach prowadzi Beck USA — 3966 pkt.; Polacy zajmują miejsca: 15. Przybylski — 3533 pkt., Paszkiewicz — 3488, Mazur — 3385; drużynowo: 1. Węgry — 11314, 2. USA — 11210, 3. Meksyk — 10742, 7. POLSKA — 10314.

PRZECIWNICY LEKKOATLETÓW

Wczoraj odbyło się losowanie przedbiegów na różnych dystansach. Wśród kobiet na 100 m, po 4 zawodniczki przechodzą do następnej rundy. Z Polek startują: Rychterówna i Wiczorkówna. W biegu 80 m p. pł. startują: Sosgórnikowa i Wiczorkówna.

Mężczyźni: Folk na 100 m zmierzy się m. in. z Germarem (NRF) i Jeffreysem (płd. Afryka). Na 800 m, Makomaski pobiegł m. in. z Bułyszewem (ZSRR) i Hewsonem (Anglia), Lewandowski — z Moensem (Belgia) i Kovacsem (Węgry), Orywał z Kerrem (Indie). Do następnej rundy kwalifikuje się po 3 zawodników.

Na 3.000 m z przeszkodami 15.000 m zgłoszono Krzyszkowiaka. O tym, na jakim dystansie pobiegł, zdecydować się dopiero dzisiaj. W obu konkurencjach po 3 zawodników z każdego przedbiegu wchodzi do finałów.

Na 3.000 m z przeszk., Krzyszkowiak wylosował m. in. Karvone (Finlandia) i Muellera (Niemcy), a Chromik — Rżyszczyna (ZSRR) i Buhla (Niemcy). Na 5.000 m, Zimny — Jahneke

(Niemcy), Thomasa (Australia), Prarie (Anglia) i Bernarda (Francja); Jochman — Inarosa (Węgry), Astyniuka (ZSRR) i Lawrence'a (Australia); Krzyszkowiak — Halberga (Nowa Zelandia), Szabo (Węgry), Jurka (CSRS).

W biegu 400 m p. pł. startować będą spośród Polaków: Król i Kumiszcz.

Wynik Alleya nieuznany

Międzynarodowa Federacja Lekkiej Atletyki postanowiła nie uznać wyniku amerykańskiego oszczepnika — Alleya (86,46 m), jako rekordu świata, ponieważ spad stadionu niezgodny był z przepisami. Oficjalnym rekordzistą świata jest Castello USA, który w 1957 r. rzucił oszczepem — 86,04 m.

Nie uznano także z powodu uchybień formalnych, wyniku dyskobola amerykańskiego Babki — 59,91 m. Piątkowski pozostał nadal jedynym właścicielem rekordu świata. (wi)

Od przodownika do outsidera

PIŁKA NOŻNA

KLASA A GRUPA I

Stal Ostrow — Turcova 2:0
Włókniarz — Stal Pleszew 3:0
KKS Kępno — Ostrowia 1:1
Kolejarz Krotoszyn — Pogoń 2:2
Polonia Sroda — Sremski KS 1:2

1. Włókniarz Turck	1	2	30
2. Stal Ostrow	1	2	29
3. Sremski KS	1	2	21
4. Ostrowia	1	1	11
5. KKS Kępno	1	1	11
6. Pogoń Skalmierzyce	1	1	21
7. Kolejarz Krotoszyn	1	1	21
8. Polonia Sroda	1	0	12
9. Turcovia	1	0	02
10. Stal Pleszew	1	0	01

GRUPA II

Stella Zabikowo — Budowlani 2:1
Lech II — Polonia II Poznań 0:1
Promień — Patria Buk 2:1
Stella Gniezno — Vitcovia 3:2
Kolejarz — Czemp. — Mosiński KS 3:5

1. Polonia II Poznań	1	2	10
2. Stella Zabikowo	1	2	21
3. Promień Opalenica	1	2	21
4. Stella Gniezno	1	2	32
5. Mosiński KS	1	2	53
6. Vitcovia	1	0	23
7. Kolejarz Czempia	1	0	35
8. Budowlani Poznań	1	0	12
9. Patria Buk	1	0	12
10. Lech II Poznań	1	0	01
11. Luboński KS	—	—	—

GRUPA III

Olimpia II — Sparta II Szamot. 3:1
Warta II — Polonia Pila 3:0
Stomil — Posenania 1:4
Sokół — Polonia Chodzież 0:1
Notec — Niebła 2:5

1. Warta II Poznań	1	2	30
2. Polonia Chodzież	1	2	41
3. Posenania	1	2	41
4. Niebła Wągrowiec	1	2	52
5. Sparta II Szamot.	1	1	33
6. Olimpia II Poznań	1	1	25
7. Notec Czarnków	1	0	01
8. Stomil Poznań	1	0	01
9. Sokół Pila	1	0	01
10. Polonia Pila	1	0	02

Dziękujemy

lekkoatletom poznańskiego AZS-u, którzy dla Czytelników „Głosu” przysiali podziękowania z Czechosłowacji.

Sierpień	Imieniny
31	Rajmunda, Marka
sroda	Słońce: wsch.: g. 5.55 zach.: g. 19.46

Teatry

OPERETKA — ul. Niezłomnych — g. 19 „Życie paryskie” (koniec około godz. 22)
POZOSTAŁE TEATRY — nieczynne.

Kina

APOLLO — ul. Ratajczaka — g. 10.20, 15.45, 18.20.15 „Wesola orkiestra” (ang., 12 l.)
BAŁTYK — ul. Roosevelta — g. 15.30, 18 „Casino de Paris” (francuski, 18 l.)
CZTERNASTKA — ul. Świerczewskiego — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 „Oni ocalili Londyn” (ang., 14 l.)
DOM KULTURY MO — ul. Grunwaldzka — g. 15, 17.30, 20 „Chcę być gwiazdą” (franc., 16 l.)
GWIAZDA — Al. Marcinkowskiego — g. 10.30, 13, 15.30 „Niebezpieczna przesyłka”; g. 18, 20.15 „A jednak cię Kocham” (radz., 14 l.)
HUTNIK — nieczynne
MALTA (Śródka) — g. 16, 18, 20 „Księża Myszkini” (franc., 16 l.)
MUZA — ul. Armii Czerwonej — g. 15, 17.30, 20 „Złamana strzała” (USA, 12 l.)
MINIATURA — ul. Chelmońskie — g. 18, 20.15 „Fajszers” (CSRS, 16 l.)
OSIEDLE (Dębiec) — g. 17.30, 20 „Marzenia” (ang., 7 l.)
PANCERNIAK (Gołecin) — g. 17.30, 20 „Nocą, kiedy przychodzi diabeł” (NRF, 16 l.)

PIAST — nieczynne
RIALTO — ul. Dąbrowskiego — g. 10.30, 13, 15.30, 18, 20.15 „Córka leśniczego” (austr., 12 l.)
SCALA — ul. Krauthofera — g. 16, 18, 20 „Jeździec znikąd” (USA, 14 l.)
TĘCZA (Wilda) — g. 16, 18, 20 „Okrucieństwo” (radz., 14 l.)
WARTA — ul. 27 Grudnia — g. 11, 14, 17, 20 „Wszystko o Ewie” (USA, 18 l.)
WOJSKOWE — ul. Polna — godz. 17.30, 20 „Miodzi, małżonkowie” (włoski, 11 l.)
WCZASOWICZ (Puszczykowo) — g. 18, 20.15 „Przygoda na niebie” (bułg., 16 l.)
ZNICZ — g. 19.30 „Białe noce”
FOTOPLASTIKON — ul. Armii Czerwonej — „Zwiedzamy Europę”;

W WOJEWÓDZTWIE

GNIEZNO — Lech: „Zakochała się dziewczyna”; Polonia: „Zolnierze”; KALISZ — Stylowe: „Szalona noc”; Wolność: „O życie dziecka”; Syrena: „Obcy w domu”; LESZNO — Panorama: „400 batalion”; OSTROW — Roma: „Pulapka”; Słońce: „Ulica hańby”; PILA — Iskra: „Maturzystki”.

Radio

PROGRAM I

5.50 — Gimnastyka; 6.10 — Muzyka i wiadomości olimpijskie; 6.25 — Program dnia; 8.06 — Wiadomości olimpijskie; 8.10 — Przegląd prasy; 8.20 — Gra reprezentacyjna orkiestra dęta; 8.35 — Muzyka i aktualności; 9 — Dla dzieci; 9.20 — Poranny koncert popularny; 10.10 — Polskie orkiestry rozrywkowe; 11 — Melodie Wiednia; 11.50 — Duety instrumentalne; 12.05 — Muzyka ludowa; 12.35 — Utwory J. Fr. Händla; 13 — Z melodią i piosenką przez świat; 14.05 — Popołudniowy koncert mu-

zyki klasycznej i romantycznej; 15.01 — Wiadomości olimpijskie; 15.05 — Nastrojowe melodie; 15.30 — Z życia ZSRR; 16.15 — Gra orkiestra rozrywkowa; 17 — Muzyka taneczna; 18.45 — Muzyka taneczna; 19.05 — Uniwersytet radiowy; 19.30 — Koncert rozrywkowy; 20.30 — Polskie melodie ludowe; 21 — Koncert chopinowski; 21.40 — „Strop” — opowiadanie Mariana Toporowskiego; 22.10 — Muzyka taneczna; Wiadomości: 5, 6, 7, 8, 14, 16, 20, 23;

PROGRAM II (Poznań)

6.50 — Gimnastyka; 7.40 — Muzyka i wiadomości olimpijskie; 7.55 — Program dnia; 8.36 — Wiadomości olimpijskie; 8.40 — Przegląd prasy; 9.05 — Koncert rozrywkowy; 10 — Muzyka naszych przyjaciół; 10.30 — Poetycki koncert żywe; 11 — Muzyka operowa; 11.30 — Suity rozrywkowe; 12.10 — Wiadomości olimpijskie; 15.10 — Pieśni chóralskie; 15.30 — Audycja dla dzieci; 16 — Melodie Jerzego Miliana; 16.45 — Muzyka baletowa; 19.05 — Czechosłowackie melodie ludowe; 20.35 — Melodie rozrywkowe; 21.27 — Kronika olimpijska; 21.40 — Gra orkiestra taneczna PR; 23.15 — Muzyka taneczna; Wiadomości: 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 12.05, 15, 16.20, 21, 23.50.

Telewizja

POZNAŃSKA

19.30 — Echo tygodnia (lok.); 19.50 — Dziennik (W-wa); 20.10 — Recital fortepianowy (W-wa); 20.35 — Fakty i anegdota w „Kryżakach” (W-wa); 21.05 — Film fabul. prod. ang. pt. „Alligator Stokrotka” (lokalna); 22.35 — Film krótkometrażowy (lok.);

KATOWICKA

10 — Przegląd prasy i aktualności; 19.30 — Film krótkometrażowy; 21.05 — „Na zachód od Odry” — magazyn; 10.25 i 21.35 — „Gdzieś w Europie” — film fabularny produkcji węgierskiej.

Olimpiada

RADIO:
Program I — wiadomości: 6.10, 7.10, 8.06, 15.10; transmisje: 17.15;
Program II — wiadomości: 7.40, 8.36, 12.10, 21.27; transmisje: 17.15, 22.30;

TELEWIZJA:

15.55 — lekka atletyka; 23.10 — pływani.

Wystawy

CBWA — St. Rynek — g. 10—18 wystawa prac H. Musiałowicza.

Dyżury pełnia

PAŃSTW. SZPITAL KLIN. IM. ŚWIECICKIEGO — chirurgia — ul. Przybyszewskiego 49, tel. 612-11

SZPITAL